

Med. St. Dr.

36338

36340

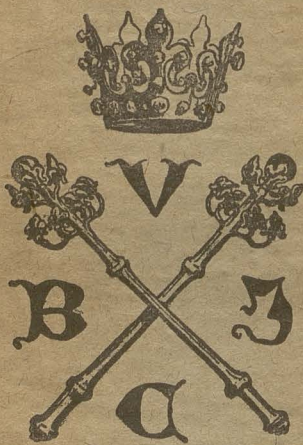
kat.komn

P

THEOLOGIA.

N. ~~1064~~

2.

36338-36340

I

XI. e. 42

R I T U A L E
SACRAMENTORUM,
AC ALIARUM ECCLESIAE
CEREMONIARUM

PRO ECCLESIIS REGNI POLONIAE
ET MAGNI DUCATUS LITHVANIAE
Accessit

LIBELLUS INFIRMORUM

BENEDICTIONUM & EXORCISMORUM

Cum Privilegio & Permissu Superiorum.

THORUNII,

Ex Officina B. JOH. CHRIST. LAURERI

MDCCXXXIV.

BIBLIOTH. UNIV.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

36.338

I

ADMONITIO BREVIS,

QUÆ IN SACRAMENTORUM

Administration generaliter servanda sint.

UTea, quæ de Sacramentorum ritibus ac Ceremoniis hic præscribuntur, quæ par est diligentia & religione custodiantur, & ubique fideliter serventur; illud scire convenit, quod Sacrosancta Tridentina Synodus decrevit, dicens: Si quis dixerit acceptos & approbatos Ecclesia Catholica ritus in solemnibus Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato a Ministris pro libitu omitti, aut in novos alios per quemcunque Ecclesiarum Pastorem mutari posse, anathema sit. Quare quilibet, ad quem administratio Sacramentorum pertinet, meminisse imprimis debet se sancta tractare, atque omni fere temporis momento ad tam sanctæ administrationis officium paratum esse oportere. Quamobrem illud perpetuo curabit, ut integre, caste, pieque vitam agat. Quod si fuerit peccati mortalis sibi conscius, ad Sacramentorum administrationem non audeat accedere, nisi prius corde pœniteat, & si habeat copiam Confessarii, & temporis locique ratio ferat, convenit confiteri. Quacumque diei ac noctis hora ad Sacramenta ministrando vocabitur, nullam officio suo præstando moram interponat, præsertim si necessitas urget. Ac propterea populum sæpe præmonabit, ut tempestivo sibi significetur, de necessitate alicujus Sacramenti administrandi, Ipse vero,

antequam administrationem inchoet paululum orationi. & sacra rei, quam acturus est, meditationi vacabit. In omni Sacramentorum administratione superpelliceo sit indutus, & super stola, nisi in Sacramento penitentiae administrando, occasio, aut consuetudo, vel locus aliter interdum svadeat. Curabit, ut sacra supellex, vestes, ornamenta & vasa, integra mundaq; sint in Sacramentorum administratione: eorum virtutem, usum, utilitatem, diligenter explicabit, ubi commode fieri poterit, iis qui ignorabunt. Adbibebit quoq; saltem unum, decenti habitu & superpelliceo indutum, dum Sacramentum administrat. Singula verba, quae ad illius formam pertinent, attente, distincte, & pie, atq; clara voce pronuntiabit: similiter & alias orationes devote dicet, & quidem ex libro. Intentus sit ei quem tractat, nec quidquam cum alio colloquatur: actualem attentionem habere studeat, cum intentione faciendi, quod in ea facit Ecclesia. Illud porro diligenter caveat, ne in Sacramentorum administratione aliquid, quavis de causa vel occasione, directe vel indirecte, exigat, aut petat: sed ea gratis ministret. Si quid vero nomine Elemosynae, aut devotionis studio, peracto jam Sacramento, sponte a fidelibus offeratur, id licite pro consuetudine locorum accipere poterit, nisi aliter Episcopo videatur. Fidelibus alienae Parochiae Sacramenta non administrabit, nisi in necessitate, & ex licentia Parochi, vel Ordinarii. Omnes autem, qui Sacramenta suscipiunt, monebit, ut pie ac devote Sacramentis intersint, & qua par est reverentia suscipiant.

(9)

DE SACRAMENTO

Baptismi rite administrando.

Sacrum Baptisma Christianæ Religionis & æternæ vitæ januam cunctis ad salutem necessarium esse, ipsa veritas testatur illis verbis: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei: Itaque summa diligentia adhibenda est, ad illud opportune riteque administrandum & suscipiendum.

Opportune Parochus hortetur, ut natos infantes baptizandos, quam primum fieri poterit, ad Ecclesiam deferant ii, ad quos ea cura pertinet.

Parochus exquirat diligenter, quem vel quos Patrinos elegerit, qui infantem de sacro fonte suscipiant, & non plures quam duo, vir & mulier, vel unus admittatur ad summum, eosque in ætate pubertatis ac Sacramento Confirmationis consignatos esse maxime convenit. Ad hoc munus non sunt admittendi infideles, hæretici, excommunicati publice, aut interdicti, publice criminosi, aut infames, insani, & qui ignorant rudimenta fidei, neque Religiosi vel Moniales.

BENEDICTIO

Ac licet urgente necessitate ubique baptizare nihil impediatur, tamen proprius locus est Ecclesia, nisi sint Regum aut Magnorum Principum Filii.

Baptisterium sit decenti loco, decenter ornatum, & cancellis circumspectum, fera & clave munitum, in eoque, si commode fieri potest, depingatur imago S. JOANNIS CHRISTUM baptizantis.

Sacrum Chrisma & sanctum Oleum eodem anno sint ab Episcopo benedicta, veteribus in Ecclesia combustis.

Hæc vascula, ubi hæc servantur, in loco proprio, honesto, ac mundo sub clave asserventur decenter. & curet, ne per laicos hæc olea deferantur, & ne quid ex iis effundatur. Sal sit benedictum peculiari benedictione, quod in os baptizandi immitendū est, & nemini tradatur.

Vasculum seu cochlear ex argento, vel metallo alio, nitidum sit, ad aquam Baptismi fundendam supra caput baptizandi, quod nulli alii usui deserviat.

Stolæ duæ, una violacea, & altera alba, ut infra notatur, munda, seu minus una adhibeantur.

Medulla panis, qua digiti Sacerdotis, cum manus lavat, abstergantur, & vas

pro manuum lotionē post Baptismum,
quod huic tantum usui deservire decet.

Hic denique liber fit Baptismalis, in
quo Baptizati describuntur.

Omnibus igitur præparatis, Sacerdos
ad tanti Sacramenti administrationem,
lotis manibus, superpelliceo, & stola vi-
olacea indutus accedat ad limē Ecclesiæ,
ubi foris expectant, qui infantem derule-
runt, & ibi interroget, (nisi de his bene
sibi constet,) an sit suæ Parochiæ, mascu-
lus an fœmina, an non iam sit baptizatus,
qui sint compatres, quos, ut pie ac de-
center assistant, & pro baptizando ad in-
terrogationes respondeant, admonet.

Et quoniam baptizandis, tanquã filiis
Dei in Christo regenerandis, nomen im-
ponitur, curet, ut Sanctorum nomina iis
imponantur, quorum exemplis fideles
ad pie vivendum excitentur, & patrocini-
is protegantur. His igitur expeditis,
& accepto nomine baptizandi (si infans
fuerit, positi super brachium dexterum
illius, qui eum defert,) Parochus ad ba-
ptismum procedat, in hunc modum no-
minatim interrogans, ut est fol. 5.

BENEDICTIO SALIS

AD USUM BAPTISMI.

4 BENEDICTIO

Qui semel benedictus, in posterum ad eundem usum deservire potest.

EXorcizo te creatura Salis, in Nomine Dei Patris Omnipotentis, † & in charitate, Domini nostri Jesu Christi, † & in virtute Spiritus Sancti, † Exorcizo te per Deum vivum, † per Deum verum, † per Deum Sanctum, † per Deum, † qui te ad tutelam humani generis procreavit, & populo venienti ad credulitatē, per servos suos conservari præcepit. In nomine SS. Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum, ad effugandum inimicū. Proinde rogamus te Domine Deus noster, ut hanc creaturā Salis sanctificando sanctifices, † benedicendo benedicas, † & ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum. In nomine eiusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculū per ignē &c. Amen.

BENEDICTIO AQVÆ

Pro baptismo, quando in necessitate ex Fonte Sacro haberi non potest,

AQUÆ

§

EXaudi nos Omnipotens Deus, & in huius Aquæ substantiam tuam misce virtutem: ut abluendus per eam & sanitatem simul & vitam mereatur æternam. Per Christum Dnum nostrū. R. Amen.

EXorcizo te creatura Aquæ, in nomine Dei Patris Omnipotentis, & in charitate Jesu Christi Filii eius, & Spiritus Sancti. Exorcizo te omnis virtus adversarii, omnis incurfus Satanæ, & omne phantasma, eradicare & effugare ab hac creatura Aquæ, ut fiat fons saliens in vitam æternam & qui ex ea baptizatus fuerit, fiat Templum Dei vivi, & Spiritus Sanctus habitet in eo, in remissionem omnium peccatorum.

Postea pone Chrisma & Oleum Catech. in aquam, & dicas:

Fœcundetur & sanctificetur iste fons Oleo salutis, & salutifero Chrismate. In Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

ORDO BAPTISMI PARVULORUM.

Sacerdos interrogat:

N. Quid petis ab Ecclesia DEI?

As.

Pole.

Polonice.

Czego sądaż od Bosciota Bożego?

Lithvanice.

Kogiedy nu og Baznicios Dieuo?

Germanice.

Was begehrestu von der L. Kirchen.?

Respondet Patrinus.

Fidem.

Polonice.

Wiary.

Lithvan.

Titie mo.

German.

Glauben.

Sacerdos.

Fides quid tibi præstat?

Polonice

Wiara coć dawia?

Lithvan.

Titieimas tu tau duost?

German.

Was gibt dir der Glaub?

Respondet Patrinus.

Vitam æternam.

Polonice

Zywoć wieczny.

Lithvan.

Giwianimu amzynu

German.

Das ewige Leben.

Sacerdos.

SI vis ad vitam ingredi, serva manda-
ta: Diliges Dominum Deum tuum
ex toto corde tuo, & ex tota anima tua,
& ex tota mente tua, & proximum tu-
um sicut te ipsum.

Polonice.

Baptizandi.

7

Polonice.

Eśli chcesz dożywota wnisc, choway
Przykazanta: Bedziesz milowal Pana
Boga twego, ze wszytkiego serca twego, y
y ze wszytkiey dusze twoiey, y ze wszytkiey
mysli twoiey, a bliźniego swego, iako sie-
bie samego.

Lithvanice.

Tey nori giwianiman ineit, laikit prysa-
Stimus: Miesi Wiespau Diewu tawu,
yz wisos sirdes tawo, iz wisos dusios ta-
wo, ir iz wisos dumos tawo, e artimu ta-
wo, kaip pats sawi.

Germanice.

Sylstu in das Leben eingehen, so hale
Die Gebot: Du solst Gott lieben von
ganzen deinem Herzen, von ganzer deiner
Seelen, von ganzen deinem Gemüth,
und deinen Nächsten als dich selbst.

*Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis,
& dicat semel:*

Exi ab eo (*vel ab ea*) immunde spiri-
tus, & da locū Spiritui Sancto Paraclito.

*Postea pollice signum Crucis in fronte & in
pectore infantis faciat, dicens:*

Accipe signum Crucis tam in fronte
† quam in corde, † sume fidem cœle-
stium Præceptorum & talis esto mori-
bus, ut templum Dei iam esse possis.

ORE.

RITUS

OREMUS.

Preces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi, & hunc electum tuum N. Crucis Dominicæ impressione signatum perpetua virtute custodi, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum, &c. *R.* Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat:

OREMUS.

Omnipotens sempiternus Deus, Pater Domini nostri Iesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum N. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cœcitatem cordis ab eo expelle: dirumpe omnes laqueos Satanz, quibus suterat colligatus: Aperi ei Domine januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ imbutus, omnium cupiditatum tœtoribus careat, & ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde immittat modicum salis benedicti in os infantis dicens:

N, Ac

Baptizandi.

9

N. Accipe salem sapientiæ: propitiatio sit tibi in vitam æternam. & Amen.

S. Pax tecum. & Etecum Spiritu tuo.

O R E M U S.

DEUS Patrum nostrorum, DEUS universe Conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum N. respicere digneris propitius, & hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit spiritus fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum. ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum, &c. & Amen.

Exorcizo te immunde spiritus, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus & Sancti, ut ex eas & recedas ob hoc famulo Dei N. ipse enim tibi imperat maledicte, damnate, qui pedibus super mare ambulavit, & Petro mergenti dexteram porrexit. Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam & da honorem Deo vivo, & vero, da honorem Iesu Christo Filio ejus, & Spiritui Sancto, & recede ab hoc famulo Dei N. quia istum sibi Deus & Dominus noster Iesus Christus ad suam sanctam gratiam & benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic

*Hic pollice in fronte signat infantem,
dicens:*

Et hoc signum sanctæ Crucis, † quod nos fronti eius damus, tu maledicte diabole nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

*Mox imponat manum super caput
infantis, & dicat:*

O R E M U S.

ÆTernam ac iustissimam pietatem deprecor Domine Sancte Pater Omnipotens, æterne Deus, auctor luminis & veritatis, super hunc famulum tuum N. ut digneris illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, & sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia Baptismi tui effectus, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, & introducit eum in Ecclesiam, dicens:

N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum CHRISTO in vita æterna. R. Amen.

Cum

Baptizandi.

11

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad fontem cum susceptoribus conjunctim, clara voce dicit:
Credo in Deum, [integrum] & Pater noster.

*Ac deinde, antequam accedat ad
Baptisterium.*

EXORCISMUS.

EXorcizo te omnis spiritus immunde, in nomine Dei Patris Omnipotentis, † & in nomine Iesu Christi Filii eius, Domini & Judicis nostri, † & in virtute Spiritus Sancti, † ut discedas ab hoc Psalme Dei N. quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, & Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est iudicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. & Amen.

*Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, & tangat aures & nares infantis, tangendo vero aurem dexteram
& sinistram, dicat:*

Ephphata, quod est Adaperire.

Deinde tangas nares, dicens:

In odorem savitatis. Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim iudicium Dei.

Postea interrogat Baptizandum nominatim dicens:

N. Ab.

N. Abrenuntias Satana? R. Abrenuntio.
 Odrzekasz sie Duchu zlego? R. Odrzekam.
 Aleszjadi Welino? R. Aleszjadu.
 Wiedersagestu dem Teuffel? R. Ich wieder-
 sage.

Sacerdos rursus interroget.

Et omnibus operibus eis: R. Abrenuntio.
 Wszytlich sprawi ego? R. Odrzekam.
 Je wissu darbu jo? R. Aleszjadu.
 Und allen seinen Wercken? R. Ich wider-
 sage.

Sacerdos.

Et omnibus pompis eius? R. Abrenuntio.
 Wszelkicy pychy iego? R. Odrzekam.
 Je wissos puylibes io? R. Aleszjadu.
 Und aller seiner Hoffart? R. Ich widersage.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in Oleo Catechumenorum, & infantem ungit in pectore, & inter scapulas in modum Crucis, dicens:

Ego te linio † Oleo salutis in Christo Iesu Domino nostro, ut habeas vitam aeternam. R. Amen.

Hic deponit stolam violaceam, & assumit albam albi coloris.

Subinde pollicem & in uncta loca abstergit bombatio vel re simili, & interrogat expresso nomine Baptizandum, Patrino respondente.

N. Credis in DEUM Patrem Omnipoten-

tentem, Creatorem cœli & terræ? Resp. Credo.

Wierzyś w Bogá Dycá Wśechmogácego, Stworzyciela niebá y ziemié? R. Wierze.

Tiki ing Diewu temu wisagalinti, daritoi dun gaus irziames? R. Tikiu.

Glaubstu an GOTT den Vater Allmächtigen, Schöpffer Simmels und der Erden? R. Ich glaub.

Sacerdos.

Credis in JESUM CHRISTUM Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, & passum? Resp. Credo.

Wierzyś w Jezusá Chrystusá Syná jego jedynego, Páná nášego, narodzonego, y umeczonego? R. Wierze.

Tiki ing Jezu Chrystu Suno io wieniáti, wiešpáti musu, gimusi, ir numuczycu? Resp. Tikiu.

Glaubstu an JESUM CRISTUM seinen einzigen Sohn, unsern HERN, der geböhren, gelitten? Resp. Ich glaub.

Sacerdos.

Credis in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, Carnis resurrectionem, vitam aeternam? Resp. Credo.

Wierzyś w Duchá świętego, święty Rosciół powśechny, świętych obcowanie, Grzechow odpuszczenie, Ciáta zmartwychwstanie, żywot wieczny? Resp. Wierze.

B

Tiki

Tiki ing Dwasiu swintu, swintuju Bázni-
ciu wisuresunciu, swintuju draugisti, nusis
deymu atkaydimu, kuno iz numirusiu, kielis
mu ir amzinu giwianimu? resp. Tikiu.

Glaubstu an den heiligen Geist, eine heili-
ge allgemeine Christliche Kirche, die Gemein-
schaft der Heiligen, Vergebung der Sün-
den, Auferstehung des Fleisches, und ein
ewiges Leben? resp. Ja.

Subinde expresso nomine Baptizandi,

Sacerdos dicit:

N. Vis Baptizari? resp. Volo.
Chcesz bydź ochrzczonym? resp. Chce.
Chci abskrisztitis? resp. Chciu.
Wilstu getaufft werden? resp. Ja ich wil.

*Tunc Patrino, vel Matrino, vel utroq; (si
ambo admittantur) infantem tenente, Sacer-
dos fasculo seu urceolo accipit aquam bap-
tismalem, & de ea ter fundit super caput infan-
tis in modum Crucis, & simul verba proferens,
semel tantum distinctè & attentè dicit.*

N. Ego te Baptizo, in nomine Patris, +
fundat primò, & Filii, + fundat secundò, &
Spiritus + Sancti, fundat tertio.

*Mox Patrino, vel Matrino, vel uterq; simul,
infantem de sacro fonte elevans suscipientes il-
lum de manu Sacerdotis. Si verò dubitatur, an
infans fuerit baptizatus, utatur hac forma.*

N. Si non est Baptizatus, ego te Baptizo: In
Nomine Patris, + & Filii, + & Spiritus + S.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate,

Ungit infantem in summitate capitis, in modum Crucis, dicens.

DEVS Omnipotens, Pater Domini nostri JESU CHRISTI, qui te regeneravit ex aqua & Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum (*Hic ungit*) ipse te lineat Chrismate salutis + in eodem Christo JESU Domino nostro in vitam æternam. Resp. Amen.

Sacerdos.

Pax tibi. Resp. Et cum Spiritu tuo.

Tum bombacio aut re simili abstergit pollicem suum & locum inunctum, & imponit capiti ejus linteolum candidum, loco vestis albæ, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante Tribunal Domini nostri JESU Christi, ut habeas vitam æternam. Resp. Am.

Postea dat ei, vel Patrino candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, & irreprehensibilis custodi Baptismum tuum: serva DEI mandata, ut cum venerit Dominus ad nuptias, possis obcurrere ei unà cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeasque vitam æternam, & vivas in sæcula sæculorum.

Resp. Amen.

Postremò dicat:

N. Vade in pace, & Dominus sit tecum.

Resp. Amen.

Si verò fuerint plures Baptisandi, sive masculi, sive feminae, in Catechismo masculi sta-

tuantur ad dexteram, femine verò ad sinistra, & omnia pariter dicantur, ut supra in proprio genere & numero plurali. Verùm prima nominis interrogatio, exsufflatio, Crucis impressio, seu signatio tactus aurium & narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio uncti Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide seu Symbolo, & ipse Baptismus, inunctio Chriftatis, candidæ vestis impositio, atq; accensæ candelæ traditio, singulariter singulis, & primum masculis, deinde fœminis fieri debent.

Si infans egrotus adeò graviter laboret, ut periculum immineat, ne pareat, antequam Baptismus perficiatur, Sacerdos omittis, quæ Baptismum præcedunt, eum Baptiset, ter vel etiam semel infundens aquam super caput ejus, in modum Crucis, dicens:

Ego te Baptizo, &c.

Si non habeatur aqua Baptismalis, & periculum immineat, Sacerdos utatur aqua simplici.

Deinde si habet Chrifta, lineat eum in vertice, dicens:

DEUS Omnipotens, Pater Domini nostri, &c. Pag. 15.

Postea dat ei lintheolum, dicens:

Accipe vestem, &c. Pag. 15.

Ac demum dat ei ceream Candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, &c. Pag. 15.

Si supervixerit, suppleantur alii ritus omisi.

Admonendi sunt susceptores de spiritali co-
gnatione, quam contraxerunt cum Baptizato,

Bapti-

Baptizatiq; Patre & Matre, quæ cognatione impedit Matrimonium ac dirimit.

Curet Parochus Parentes admoneri, ne in lecto secum ipsi vel nutrices parvulum habeant, propter oppressionis periculum, sed eum diligenter custodiant, & opportunè ad Christianam disciplinam instituant.

Commoneandi sunt etiam Parentes & alii si opus fuerit, ne filios Hebræis aliisve infidelibus, vel hereticis mulieribus, ullo modo lactandos aut nutriendos tradant.

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut susceptores discedant, eorum nomina, & alia de administrato Sacramento, ad præscriptam formam (quæ est infra fol. 142.) in Baptismali libro Parochus accuratè describat.

Adultorum Baptismus, ubi commodè fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si placuerit, ab eo solenniùs conferatur, alioquin Parochus ipse Baptiset, stata cæremonia quæ hic non ponitur, quia rarò contingit: & potest haberi major agenda, de qua Baptismum adultorù expediet.

Ordo supplendi omiſſa super Baptizatum.

Cum urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate, siue parvulus, siue adultus sacris precib; ac cæremoniis prætermiſſis, fuerit Baptizatus, ubi convaluerit, vel cessaverit periculum, & ad Ecclesiã delatus fuerit, omiſſa

suppleantur, idemq; ordo ac ritus seruetur, qui in Baptismo parvulorum sive adultorum præscriptus est, excepto quod interrogatio, an velit baptizari, formaq; Baptismi, & ablutio præmittantur, quadam Orationes, & Exorcismi suo quig; loco immutati, infra dicuntur.

Sacerdos igitur, antequam immittat salem in os Baptizati, manum super caput ejus imponens, dicit:

OREMUS.

Omnipotens sempiterne DEUS, Pater Domini Nostri JESU CHRISTI, respicere dignare super hunc famulum tuum N. quem ad Rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cœcitatē cordis ab eo expelle: dirumpe omnes laqueos Satanæ, quibus fuerat colligatus: Aperi ei Domine januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ imbutus, omnium cupiditatum fœtoribus careat, & ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat, de die in diem, ut idoneus sit frugi gratia Baptismi tui, quem suscepit, salis percepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Deinde posteaquam modicum salis immisit in os Baptizati, dicet:

Accipe salem sapientiæ: Propitiatio fit tibi in vitam æternam. Resp. Amen.

ORE.

OREMUS.

DEus Patrum nostrorum, DEUS universæ
Conditor veritatis, te supplices exora-
mus, ut hunc famulum tuum N. respicere di-
gneris propitius, ut hoc pabulum Salis gustan-
tem non diutius esurire permittas, quo minus
cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper
spiritu fervens, sp̄e gaudens, tuo semper No-
mini serviens, & quem ad novæ regeneratio-
nis lavacrum perduxisti, quæsumus Domine,
ut cum fidelibus tuis promissionum æterna
præmia consequi mereatur. Per Christum
Dominum nostrum. Resp. Amen.

*Post hæc facto signo Crucis in fronte Baptizati,
dictusq; illis verbis:*

Et hoc signum Sanctæ Crucis † quod nos
fronti ejus damus, tu maledictæ diabole nun-
quam audeas violare. Per eundem Christum
Dominum nostrum. Resp. Amen.

Manu super caput ejus imposita, dicet:

OREMUS.

ÆTernam ac justissimam pietatem depre-
cor Domine Sancte, Pater Omnipotens,
æterne DEUS, auctor luminis & veritatis,
super hunc famulum tuum N. ut digneris il-
luminare lumine intelligentiæ tuæ: munda
eum, & sanctifica: da ei scientiam veram,
ut dignus sit frui gratia Baptismi tui quem

suscepit, teneat firmam spem, consilium re-
ctum, doctrinam sanctam ut aptus sit ad re-
tinendam gratiam Baptismi tui. Per Chri-
stum Dominum nostrum. Resp. Amen.

O R D O M I N I S T R A N D I S A C R A M E N T U M P O E N I T E N T I Æ.

Sacerdos ad audiendam Confessionem vocatus, promptum
facilemq; se praebeat, ac priusquam ad audiendum acce-
dat, si tempus suppetet ad hoc ministerium rectè sanctèq; obe-
uolunt, Divinum auxilium pijs precibus implorabit.

In Ecclesia, non autem in privatis adibus, confessiones
audiat, nisi ex causa rationabili, qua cum intervenerit,
studeat tamen id decenti ac patenti loco prestare.

Habeat in Ecclesia sedem Confessionalem, qua patenti
loco, posita, crate perforata inter pœnitentem & sacerdo-
tem sit instructa.

Superpelliceo & stolâ violacei coloris utatur, prout tem-
pus vel locorum feret consuetudo.

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur, ut qua decet hu-
militate mentis & habitus, accedat flexis genibus, signo
Crucis se munit. Tum pœnitens Confessionem Genera-
lem dicit. Confiteor, &c. Vel saltem utatur his verbis &
Confiteor Deo omnipotenti, & tibi Pater.

Mox Confessarius inquiret de statu illius, quàm pridem
sit confessus, pœnitentiam impostam adimpleverit, num
ritè aliis confessus fuerit, num conscientiam suam ut debet
prius diligenter discussit.

Si vero Confessarius cognoverit, pœnitentem ignorare
Christiana Fidei rudimenta: si tempus suppetat, eum brevi-
ter instruat de articulis Fidei, & aliis ad salutem cognitis
necessariis, illumque admoncat, ut ea postea addiscat dili-
gentius.

SACR. POENITENTIÆ. 21

Si pœnitens numerum & species, & circumstantias peccatorum explicatu necessarias non expresserit, eum Sacerdos prudenter interroget.

Pœnitentem Sacerdos in confessione, quotiescumq; opus fuerit, adjuvabit, nec reprehendet eum, nisi finitâ confessione: neque interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere, proinde ei fiduciam prabeat, humaniter suggerat, ut omnia peccata rite & integrè confiteatur, & caveat ne curiosis aut inutilibus interrogationibus quœquam detineat, præsertim juniores utriusque sexus, vel alios de eo, quod ignorant imprudenter interrogans, ne scandalum patiantur, indeque peccata addiscant.

Demum auditâ Confessione, perpendens peccatorum, quæ illi admisit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit adhibebit: & ad dolorem & contritionem efficacibus verbis adducere conabitur atq; ad vitam emendendam inducet, remediâq; peccatorum tradet, postremò salutarem & convenientem satisfactionem injungat, habitâ ratione status, conditionis, sexus, ætatis, & item dispositionis pœnitentiam. Id vero ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantum ad novam vitam remedium, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum castigationem.

Pœnitentias pecuniarias sibi ipsis Confessarij non applicent, neq; à pœnitentibus quicquam tanquam ministerii sui præmium petant vel accipiant, pro peccatis occultis, quantumvis gravibus manifestam pœnitentiam non imponant.

Videat diligenter Sacerdos, quando, & quibus conferenda, vel neganda vel differenda sit absolutio, ne absolvat eos, qui talis beneficii sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odia & inimicitias deponere, aut aliena, si possunt restituere, aut proximam occasionem peccandi deserere, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in melius emendare nolunt, qui scandalum publicum dederunt, nisi publicè satisfaciant, & scan-

dalum tollant, neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt Superioribus reservata.

Forma absolutionis.

Cum igitur penitentem absolvere voluerit, in juncta ei prius & ab eo acceptata salutari penitentia, primo dicit:

Misereatur tui Omnipotens DEUS, & dimittis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam. Resp. Amen.

Deinde dextera versus penitentem elevata, dicit:

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem peccatorum tuorum, tribuat tibi Omnipotens & misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, & ego autoritate ipsius te absolvo, ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum possum, & tu indiges.

Deinde:

Ego te absolvo à peccatis tuis, in Nomine Patris, † & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

Si penitens sit laicus, omittitur Verbum Suspensionis.

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita Beatæ Mariæ Virginis, & omnium Sanctorum quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum augmentem gratiæ, præmium vitæ æternæ.

In Confessionibus autem frequentioribus & brevioribus, omitti potest.

Misereatur, satis est dicere Dominus noster

JE-

JESUS CHRISTUS, &c. ut supra usque ad illud Passio Domini, &c.

Urgente verò aliqua gravi necessitate, periculo mortis, breviter dicere poterit.

Ego te absolvo ab omnibus censuris & peccatis: In Nomine Patris, &c.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

Parochus admonitus de aliquo matrimonio in sua Parochia contrahendo, primùm cognoscat ex his, ad quos spectant, qui & quales sint, qui matrimonium contrahere volunt: an inter eos sit aliquod Canonicum impedimentum, utrum spontè, libere, & secundùm honestatem Sacramenti velint contrahere, utrum sint in etate legitima, ut vir saltem quatuordecim, mulier verò duodecim annos expleverint, & uterq; sciat rudimenta fidei, cum ea deinde filios suos docere debeant.

Antequam matrimonium contrahatur, ter populo à Parocho continuis diebus festis in Ecclesia, intra Missarum solennia, ad ipsius Concilii præscriptum, publicè denunciatur, inter quos matrimonium sit contrahendum.

Si verò vir & mulier Parochiæ sint diversæ, in utraq; Parochia fiant denuntiationes: quibus denuntiationibus factis, si nullum impedi-

24 MODVS COPVLANDI

mentum legitimum apponatur, ad celebrationem matrimonii procedatur, sed si quid obstat, ultra Parochus non procedat.

Admoneantur Coniuges, ut antequam contrahant, sua peccata diligenter confiteantur, & ad Sanctissimam Eucharistiam, atq; ad matrimonii Sacramentum suscipiendum piè accedant. Et quomodo in eo rectè & Christianè conversari debeant, diligenter instruantur ex Divina Scriptura, exemplo Tobie & Saræ, verbisq; Angeli Raphaelis eos docentis, quàm sanctè Coniuges debeant convenire.

RITVS CELEBRANDI MATRIMONIVM.

Parochus igitur Matrimonium celebraturus superpelliceo & stola in Ecclesia alba indutus, adhibito uno saltem Clerico, superpelliceo pariter induto, qui librum & vas aquæ benedictæ cum aspersorio deferat, coram tribus aut duobus testibus; virum & mulierem, quos Parentum vel propinquorum suorum Præsentia honestari decet, moneat de dignitate ac fructu huius Sacramenti, ac de officiis Coniugum, idq; breviter, & cum facilitate sermonis, ad ædificationem audientium.

Statuat Sponsam ad dextram suam, Sponsam ad sinistram, ut è regione se aspiciant invicem, & querat de nomine Sponsi & Sponsæ, hoc modo, prius versiculo præmisso.

Verf.

Verf. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
 Resp. *Qui fecit caelum & terram.*

Polonicè.

N. *Maś dobra á nie przymuśona wola, y pos-
 stánowiony umysł, te N. Ktora tu przed soba
 widzisz, za Małzonkę sobie poiac ? R. Mam.*
 N. *Cie ślubowałeś Ktorey, wiary Mał-
 żenskiej ? R. Cie ślubował.*

Lithuanicè.

N. *Ar turigiern, o nepriverstu noru, tu N. Ku-
 riu čia čieś tawim stowinciu regi, azu moteri
 sau paim ? R. Turiu.*
 N. *Bu nezadeiey Kuriey kitay paimpt jos azu
 moteri ? R. Ne žadeiaū.*

Germanicè.

N. *Ist es nun dein freyer, ungedrungener,
 oder ungenöhtigter Wille, und deine wol-
 bedachte Meinung, diese N. hie gegenwar-
 tige, für dein Eheliches Weib anzunehmen ?
 Resp. Ja.*
 N. *Hastu auch einer andern deine Eheliche
 Treu zugesagt ? R. Nein.*

Deinde similiter interroget Sponsum.

Polonicè.

*Także y ty N. Maś też dobra á nieprzymuśo-
 na wola, tego N. Ktorego tu przed soba wi-
 dzisz za Małzonką sobie poiac ? R. Mam.*
 N. *Cie ślubowałaś komu insemu wiary
 Małżeńskiej ? R. Cie ślubowała.*

Lithua-

Lithuanicè.

Teypog ir tu N. Ne turi geru ir ne priwerstu noru, situ N. Kuri regi ties tawimi stowinti, azu wiru paimt? R. Turiu.

N. Bu ne žadeiey kuriam kitam, but iam moterimi? R. Ne žadeiau.

Germanicè.

N. Istes auch dein ungedrungener oder ungenöhtigter Wille, und deine wolbedachte Meinung, diesen N. hier gegenwärtig für deinen Ehelichen Mann anzunehmen? R. Ja.
N. Hastu auch einem andern deine Eheliche Treu zugesagt? R. Nein.

*Utroq; illud affirmante: hoc verò negante,
dicat Sacerdos:*

Augeat in vobis DEUS gratiam suam, & quid dicitis ore, opere impleatis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Accipiat annulos Sponsorum, vel ferta, in defectu, & tenendo ea simul, benedicat sic:

OREMUS.

CREATOR & conservator generis humani, dator gratiæ Spiritualis, conditor æternæ salutis; quæsumus benedicere † digneris hos annulos, (vel hæc ferta,) quos (vel quæ) nos in nomine tuo sancto benedicimus, ut qui eos (ea) portaverint, in tua pace consistant,

stant, in tua voluntate permaneant, & in tuo amore vivant, crescant, & senescant, atque multiplicentur in longitudinem dierum. Per Dominum nostrum JESUM CHRISTUM Filium tuum, &c. Resp. Amen.

Annulum Sponse imponat in digitum penultimum dextrum Sponsi, & e converso, vel sertata super capita ipsorum, dicendo singularim utrique.

Accipe annulum (*sertum*) fidei Matrimonialis, in nomine Sanctissimæ Trinitatis, ut illum (*illud*) portans, armeris virtute celestis defensionis, & proficiat tibi ad salutem æternam.

Jubeat Sacerdos jungere dextras, quas Sacerdos extremitate stola obvolvatur, & verba sequentia jubeat singulos eorum post se integrè dicere.

Polonicè.

Ja N. biore sobie ciebie N. zał Matzonka, y slubujec miłosc, wiare, y uczciwosc Matzenska: a iz cie nie opuścze aż do śmierci. Tak mi pomoz Panie Boze w szechmogacy, w Troycy jedyny, y w slyscy Swięci.

Similiter jubeat dicere Sponsam.

Ja N. biore sobie ciebie N. zał Matzonka, y slubujec miłosc, wiare, uczciwosc, y postusenswo Matzenskie: a iz cie nie opuścze, aż do śmierci. Tak mi pomoz Panie Boze w szechmogacy, w Troycy jedyny, y w slyscy Swięci.

Litua-

Lituanicè.

Uż N. imu saw tawi N. azu moteri, ir žadu, tawi mileti, wiernay ir wiezliway su tawimi giwenti, ir iog tawis ne apleysiu iki śmierti. Teyp man padet Diewe, ir wist fwintu.

Sponsa è conuerso sic respondet.

Uż N. imu saw, taw N. azu wiru, ir žadu tawi milety, wiernay ir wiezliway su tawimi giwenti, tawis wel klawosyr, ir tawis noplaisy iki śmierti. Teyp man padetki Diewe, ir wissi fwoyntieji.

Germanicè.

Ich N. nehme dich N. mir zum Ehelichen Weibe, und gelobe dir Lieb, Treu und Ehre, dich auch nicht zu verlassen, biß daß uns der Todt scheidet, so wahr als mir GOTT helffe, und alle seine liebe Heiligen.

Deinde Sponsa dicat:

Ich N. nehme dich N. mir zum Ehelichen Manne, und gelobe dir Lieb, Treu, Ehre, und gebührlichen Gehorsam, dich auch nicht zu verlassen, biß daß uns der Todt scheidet, so wahr als mir GOTT helffe, und alle seine liebe Heiligen.

Alloquatur astantes Sacerdos sic, vel similiter:

Was ktorzyscie tu obecni, biore sobie ná swiá dectwo

dectro, jeśliby tego kiedy była potrzeba, abyście świadczyli o ninieyszym Matżeństwie, między osobami tymi przystoynie zawartym, y od Kościółta potwierdzonym,

Juz, kurie tay girdite, bukite Swiedkays, kad to reykalas bus, iog tuodu, iz giero ir luoso noro ir priderunciey, pagal Budo Baznicians, moteristen instoio.

Diß werdet ihr lieben Herren und Frauen bezeugen, wo es vonnöhten thun würde, vor Gott und der Welt. Und ich als ein unwürdiger Diener Gottes, geb euch zwo Personen Eheleichen zusammen.

Postea Sacerdos Matrimonium confirmando, & insuper, si sunt bigami, & in prioribus nuptiis benedictionem acceperunt, dicat:

Quos ergo Deus coniunxit, homo non separet: Et ideo Matrimonium inter vos contractum, ego auctoritate Ecclesie Catholice confirmo, ratifico: In Nomine Pa†tris, & Fi†lii, & Spi†ritus Sancti, Amen.

Si autem uterque, vel sola Sponsa, in prioribus nuptiis non erat benedicta, dicat sic:

Quos ergo Deus coniunxit, homo non separet: Et ideo Matrimonium inter vos contractum, ego auctoritate Ecclesie Catholice confirmo, & benedico: In Nomine Pa†tris, & Fi†lii, & Spi†ritus Sancti, Amen.

30 MODVS COPVLANDI

*Jubeat Desponsatos ad Altare conversos genua
flectere, dicendo super illos.*

OREMUS.

PROpitiare, quæsumus Domine, supplica-
tionibus nostris, & institutis tuis, quibus
propagationem humani generis ordinasti,
benignus assiste: ut quod te auctore coniu-
ctum est, te auxiliante servetur. Per Chri-
stum Dominum nostrum, Amen.

Et benedictio Dei Omnipotentis Patris †,
& Filii † & Spiritus † Sancti, descendat su-
per vos, & maneat semper, Amen.

*Carveat Parochus, ut quando Conjuges in
primis Nuptiis Benedictionem acceperint eos in
secundis benedicat, sive Mulier, sive etiam Vir ad
secundas Nuptias transeat. Sed ubi ea viget con-
suetudo, ut si mulier nemini unquam nupserit,
etiam si vir aliam uxorem habuerit, nuptiæ be-
nedicantur, ea servanda est. Sed vidue nuptias
non benedicat, etiam si ejus vir nunquam
uxorem duxerit.*

*Benedictio Nuptiarum Canonicè fit in
Missa de Sponso & Sponsa, ritu in Missali
Romano descripto.*

*Quod sit talis Missa non praces sit, & suscipientes
affectant talem Benedictionem, perficiat il-
lam Sacerdos hoc modo:*

Absolu-

Absoluta præterita Oratione.

Propitiare quæsumus, &c. usque ad initium, & benedictio DEI, &c.

Dicat Psalmum 127.

BEati omnes qui timent Dominum, qui ambulant in viis ejus. Labores manuum tuarum, quia manducabis: Beatus es, & benè tibi erit. Uxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuæ. Filii tui sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ tuæ. Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion, & videas bona Hierusalem omnibus diebus vitæ tuæ. Et videas filios filiorum tuorum, pacem super Israel. Gloria Patri, & Filio, &c.

Deinde versum.

Vers. Salvos fac servum, & ancillam tuam.

Resp. Deus meus sperantes in te.

OREMUS.

OMnipotens sempiternæ Deus, qui primos Parentes nostros bona societate copulasti, benedic, & sanctifica istos tui Sacramenti fœdere desponsatos, & semina in eis semen vitæ æternæ: corda eorum tui Sancti Spiritus munda infusione, & sinceri amoris copules nexu perpetuo. Angelo pacis comitante, eos à mortifera Dæmonum infestatione custodias: & omnes mentis & corporis

ris aduersitates ab eis repellas: ut munimine tuo protecti, & de donante, devotè laudent Nomen sanctum tuum, quod est benedictum in sæcula sæculorum. Amen.

OREMUS.

DEVUS Abraham, DEVUS Isaac, & DEVUS Iacob, sit vobiscum, & ipse adimpleat benedictionem suam in vobis: ut videatis filios filiorum vestrorum, usque in tertiam & quartam generationem, & postea vitam æternam habeatis, sine fine in sæcula sæculorum. Resp. Amen.

Demum concludat ut supra.

Et Benedictio DEI Omnipotentis, &c.

Nomina Sponsorum, Testium, Annus, & Dies notentur.

*Forma scribendi Conjugatos
in Libro.*

Anno	Die	Mense	De-
nuntiationibus præmissis	tribus	continuis	
diebus Festivis,	quarum	prima	die
secunda	die	tertia	die
inter			
Missæ Parochialis	solemnia,	habita	est,
nulloq; legitimo	impedimento	detecto.	Ego N.
Rector hujus Ecclesiæ	Parochialis	N. Civita-	
tis, vel loci N.	filium N.	Parochiæ S. N. &	
		N. fili-	

N. filiam N. seu relictam N. (*si vidua fuerit*) hujus, seu Parochiæ S. N. Ecclesiæ N. interrogavi, eorumq; mutuo consensu habito, solemniter per verba de præsentis Matrimonio conjunxi, præsentibus testibus notis N. filio N. qui habitat in Parochia S. N. & filio N. &c. & N. &c. N. &c. Postea eis ex ritu sanctæ Matris Ecclesiæ (*si tamen nuptias benedixerit*) in Missæ celebratione benedixi,

F O R M A

Denuntiationis faciendi in Templo.

Inter Missarum solemnia Parochus populum commoneat ter, diversis continuis tribus diebus festivis, in hanc sententiam vulgari sermone.

Notum sit omnibus hic præsentibus, quòd N. vir, & N. mulier, ex tali vel tali familia, & Parochia, Deo adjuvante, intentum inter se contrahere Matrimonium. Proinde admonemus omnes & singulos, ut si quis noverit aliquod consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos esse, quod Matrimonium contrahendum invicem impediatur, illud quam primùm nobis denuntiare debeat, vel secundò, *si fuerit secunda*, vel tertio, *si fuerit tertia denuntiatio.*

34 RITVS INTRODV-CENDI
MODVS INTRODV-
CENDI MV-LIEREM
in Ecclesiam post Nuptias.

Sacerdos superpelliceo & stolâ in-
dutus, in Ecclesia ante Altare Muliere
constituta, dicat.

*Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
Resp. Qui fecit cœlum & terram.*

Psalms 66.

DEVUS misereatur nostri, & benedicat no-
bis: illuminet vultum suum super nos,
& misereatur nostri. Ut cognoscamus in
terra viam tuam, in omnibus gentibus sa-
lutare tuum. Confiteantur tibi populi Deus,
confiteantur tibi populi omnes. Lætentur &
exultent gentes, quoniam judicas populos
in æquitate, & gentes in terra dirigis. Confi-
teantur tibi populi Deus, confiteantur tibi
populi omnes, terra dedit fructum suum. Be-
nedicat nos Deus, Deus noster, benedicat
nos Deus, & metuant eum omnes fines ter-
ra. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui San-
cto. Sicut erat in principio, &c.

Dein-

Deinde dicit Psalmum 127. ut supra p. 31.
 Beati omnes qui timent Dominum, &c.

Deinde jubeat fœminam cum sociis genuflectere, & ipse stans, dicat:

Kyrie eleyson. Christe eleyson.

Kyrie eleyson. Pater noster, &c.

Vers. *Et ne nos inducas in tentationem,*

Resp. *Sed libera nos à malo.*

Vers. *Salvâ fac ancillam tuam.*

Resp. *Deus meus sperantem in te.*

Vers. *Nihil proficiat inimicus in ea.*

Resp. *Et filii iniquitatis non apponant nocere ei.*

Vers. *Esto ei Domine turris fortitudinis.*

Resp. *A facie inimici.*

Vers. *Domine exaudi orationem meam.*

Resp. *Et clamor meus ad te veniat.*

Vers. *Dominus vobiscum.*

Resp. *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

PRætende Domine famulæ tuæ dexteram
 cœlestis auxilii, ut te toto corde perqui-
 rat, & quæ dignè postulat, consequi merea-
 tur. Per Dominum nostrum, &c.

Tunc Sacerdos data in dextram ejus extremitate Stola, ducens eam in Ecclesiam, dicat:

Ingredere in domum DEI, & adora Filium
 Virginis, qui tibi fœcunditatem prolis tri-
 buere

36 RITVS INTR O DV C EN DI

buere dignetur, ipsum, inquam Dominum nostrum Jesum Christum, mediatorem Dei & hominum, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat Deus, in sæcula seculorum, Amen.

OREMUS.

OMnipotens sempiterne DEVS, Creator cœli & terræ, qui omnia de nihilo creasti, quiq; Adam protoplastum de limbo terræ formasti, & Evam illi in adiutorium dedisti, eosque benedixisti, dicens: Crescite & multiplicamini, & replete terram. Ne respicias ad peccata nostra, sed ad finem Ecclesiæ tuæ. Et bene†dicere digneris hanc famulam tuam, una cum Marito suo, & da ei fœcunditatem sobolis, atque de rore cœli, & de pinguedine terræ abundantiam. Benedice eis tam in domibus, quàm in agris, & ubique, in jumentis & pecoribus, omniumque possessioni & re familiari. Et tandem omnipietate, castitate, & morum honestate ordinatos, in timore tuo, perduc eos ad vitam æternam. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Et benedictio DEI Omnipotentis Pa†tris, & Filii, & Spiritus † Sancti, descendat super te, & maneat semper. Resp. Amen,

Hic aspergens illam aquâ benedictâ, dicat :

Per hujus aquæ asperſionem det tibi Do-
minus gratiam, & benedictionem.

DE BENEDICTIONE MVLIERIS POST PARTVM

Sacerdos superpelliceo & ſtolâ
albâ indutus cum miniſtro aſpergillum
deferente, fores Eccleſiæ accedat ubi il-
lam genuſectentem, & candelam accenſam
in manu tenentem, aquâ benedictâ aſper-
gat, deinde dicat:

Verſ. Adjuutorium noſtrum in nomine Domini.

Reſp. Qui fecit cœlum & terram.

Antiphona.

Hæc accipiet benedictionem à Domino.

Pſalmus 23.

Domini eſt terra & plenitudo ejus: orbis
terrarum, & univerſi qui habitant in eo.
Quia ipſe ſuper maria fundavit eum, & ſu-
per flumina præparavit eum. Quis aſcendet
in montem Domini: aut quis ſtabit in loco
ſancto ejus? Innocens manibus & mundo
corde, qui non accepit in vano animam ſuam,
nec juravit in dolo proximo ſuo. Hic acci-
piet benedictionem à Domino, & miſericor-
diam à DEo ſalutari ſuo. Hæc eſt generatio

quærentium eum, quærentium faciem DEI
 Jacob. Attollite portas principes vestras, &
 elevamini portæ æternales, & introibit Rex
 gloriæ. Quis est iste Rex gloriæ? Dominus
 fortis & potens: Dominus potens in prælio.
 Attollite portas principes vestras, & eleva-
 mini portæ æternales, & introibit Rex glo-
 riæ. Quis est iste Rex gloriæ? Dominus vir-
 tutum, ipse est Rex gloriæ. Gloria Patri, &
 Filio, & Spiritui Sancto, &c.

Antiphona.

Hæc accipiet benedictionem à Domino,
 & misericordiam à DEO salutari suo: quia
 hæc est generatio quærentium Dominum.

*Deinde porrigens ad manum mulieris extre-
 mam partem Stole, eam introducit in Eccle-
 siam dicens:*

Ingredere in templum DEI, adora Filium
 Beatæ MARIÆ Virginis, qui tibi fœcundi-
 tatem tribuit prolis.

*Et ipsa ingressa genuflectit coram Altari &
 orat, gratias agens Deo, pro beneficiis sibi
 collatis, & Sacerdos dicit:*

Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie
 eleyson. Pater noster, &c. *Secreto.*

Vers. Et ne nos inducas in tentationem.

Resp. Sed libera nos à malo.

Vers. Sal-

- Vers. *Salvā fac ancillam tuam Domine.*
 Resp. *Deus meus sperantem in te.*
 Vers. *Mitte ei Domine auxilium de Sancto.*
 Resp. *Et de Sion tuere eam.*
 Vers. *Nihil proficiat inimicus in ea.*
 Resp. *Et filius iniquitatis nō apponat nocere ei.*
 Vers. *Domine exaudi orationem meam.*
 Resp. *Et clamor meus ad te veniat.*
 Vers. *Dominus vobiscum.*
 Resp. *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne DEUS, qui per
 Beatæ MARIÆ Virginis partum fide-
 um parientium dolores in gaudium vertisti:
 respice propitius super hanc famulam tuam,
 ad templum sanctum tuum pro gratiarum
 actione lætam accedentem: & præsta, ut
 post hanc vitam ejusdem Beatæ MARIÆ me-
 ritis & intercessione, ad æternæ beatitudinis
 gaudia cum prole sua pervenire mereatur.
 Per Christum Dominum nostrum, Amen.

*Deinde illam aspergit iterum aquâ benedicta in
 modum Crucis, dicens:*

Pax & benedictio DEI Omnipotentis, Pa-
 tris, † & Filii, & Spiritus Sancti, descendat
 super te, & maneat semper, Amen.

ORDO

ORDO MINISTRANDI SAC. COMMVNIONEM.

Extra Sacrum quolibet tempore.

Sacerdos reconciliatis pœnitentibus, ante quos linteo mundo extenso, lotis propriis manibus & superpelliceo indutus, ac desuper stolâ positâ procedit, præcedente Ministro ad Altare, manibus junctis, & accensis cereis, factâ priùs & postea genuflexione ante Sacramentum, extrahit pixidem, & illam super corporali depositam discooperit: Conversus autem ad communicandos, si expedire videt, excitabit eos ad contritionem, admonebit quoque eos brevissimè ad devotam & dignam tanti Sacramenti susceptionem: Quibus finitis Minister genibus flexis, nomine populi ad cornu Epistolæ facit Confessionem generalem, dicendo: *Confiteor Deo, &c.* Tum Sacerdos iterum genuflectit, & manibus junctis ante pectus, vertit se ad populum, & in cornu Evangelii, dicit: *Misereatur, & Indulgentiam, absolut. &c.* addita in fine S. Crucis † benedictione. Deinde ad Altare se convertit, genuflectit, manu sinistra pixidemprehendit, & Sacramentum accipit, & elevat, conversusque ad populum in medio

Alta-

SACR. COMMVNIONEM. 41

Altari dicit clara voce: Ecce Agnus DEI,
ecce, qui tollit peccata mundi.

*Deinde monet, ut dicant sequentem orationem,
ter repetendo, & pectus tundendo:*

Domine non sum dignus, ut intres &c.

*Postea ad communicandum accedit, incipiens
ab istis, qui sunt ad partem Epistolæ, sed pri-
mo à Sacerdotibus, qui intra cancellos esse
debent, stolà induti, & det singulis Hostiam,
faciens cum ea signum Crucis super
paxidem, dicens:*

Corpus Domini nostri Jesu Christi custo-
diat animam tuam in vitam æternam, Amen.

*Ministrans habeat poculum alterius generis
à calice, vino si deest, aquà impletum, & singu-
lis, qui volunt ablutioem sumere, porrigat in
manus eorum, nisi sint simplices, vel pueri,
quibus Minister de manu sua dabit.*

*Ubi omnes communicaverint, Sacerdos rever-
sus ad Altare, dicere poterit:*

O Sacrum Convivium, in quo Christus
sumitur, recolitur memoria Passionis ejus,
mens impletur gratiâ, & futuræ gloriæ no-
bis pignus datur.

Verf. Panem de cælo prestitisti eis.

Resp. Omne delectamentum in se habentem

Tempore Paschali additur Alleluja.

Mox Sacerdos dicit ;

Verf.

42 ORDO MINISTRANDI

Verf. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili
Passionis tuæ memoriam reliquisti, tri-
bue quæsumus, ita nos Corporis & Sangui-
nis tui sacra mysteria venerari, ut Redempti-
onis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus.
Qui vivis & regnas, &c.

Tempore Paschali dicitur Oratio.

SPIRITUM nobis domine tuæ charitatis in-
funde: ut quos Sacramentis Paschalibus
satiasti, tua facias pietate concordēs. Per
Christum Dominum nostrum, Amen.

*Antequam reponat Sacramentum, advertat di-
ligenter, ut si aliquod fragmentum digitis ad-
haferit, illud in pixidem deponat, & eosdem di-
gitos abluat & abstergat purificatorio, ablutio-
nem illis, qui tunc communicarunt, sumendam
tradat, aut saltem in Sacrarium injiciat. Postea
genus flectens seponit Sacramentū in tabernacu-
lo, & clave obserat. Deinde extensa manu dexte-
ra, benedicit iis qui communicarunt, dicens:*

Et benedictio DEI Omnipotentis Pa-
tris & Filii, & Spiritus Sancti, descendat su-
per te, & maneat semper. Resp. Amen.

DE

DE COMMVNIONE INFIRMORVM.

Notandum, Sacerdos ad communicandum infirmum vocatus, prius eum privatim conveniat, ut confessionem expediat, processurus verò ad infirmum cum Sacramento, aliquot campanæ ictibus jubeat convocari Parochianos, seu confraternitatem, qui Sacram Eucharistiam cum cereis comitentur, præmoneat, ut ægri cubiculum mundetur, & in eo paretur mensa linteo mundo cooperta, præterea linteum mundum ante pectus communicandi ponatur. Ubi jam convenerint fideles, Sacerdos indutus superpelliceo & stola, in pixidem reponat hostias duas, unam pro infirmo, alteram pro reditu, (nisi magna distantia loci esset) & tunc una sufficiet, cui velum sericeum super imponit: Ipse verò Sacerdos imposito sibi prius ab utroq; humero oblongo velo decenti, utraq; manu accipiat vas cum Sacramento, præferendæ sunt faces, cum sonitu campanulæ & cantu, si fieri potest, sequantur duo, quorum alter aquam benedictam cum aspersorio, & bursam cum Corporali, & cum purificatorio: alter librum Ritualem deferet. Postremò Sacerdos Sacramentum gestans elevatum ante pectus, sequatur dicens Psalmum: miserere mei, & alios Psalmos & cantica.

Ingressus verò locū, ubi jacet infirmus dicat:
 Pax huic domui. Resp. Et omnibus habitantibus in ea.

Tunc

Tunc depositum Sacramentum super mensam supposito corporali genuflexus adorat, & mox accepta aqua benedicta, aspergit infirmum & cubiculum, dicens Antiphonam.

Asperges me Domine hyssopo, & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor, & primum versum Psalmi: Miserere mei Deus, cum Gloria Patri. Sicut erat in principio, &c.

Deinde repetitur Antiphona.

Asperges me Domine

Postea. Adjutoriū nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cælum & terram.

Vers. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Vers. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

EXaudi nos Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris Sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum, &c. Resp. Amen.

His dictis accedat ad infirmum, ut cognoscat, num sit benè dispositus ad suscipiendum sacrum viaticum, & num confessione iterum indigeat: Postea factâ de more confessione

fessione generali. *Sacerdos dicit*: Misereatur tui, &c. Indulgentiam, &c.

Deinde facta genuflexione, accipit Sacramentum de vasculo, atq; illud elevans, ostendit infirmo, dicens: Ecce Agnus Dñi, ecce, qui tollit peccata mundi. *Et timore solito ter dicat*: Domine non sum dignus, &c. *Tum Sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicat*:

Accipe frater (vel soror) viaticum Corporis Domini nostri **JESU CHRISTI**, qui te custodiat ab hoste maligno, & perducatur in vitam æternam. Amen.

Si verò Communio non datur per modum viatici, dicat modo ordinario: Corpus Domini nostri **JESU CHRISTI**, &c.

Quod si mors imminet, tunc dicto Misereatur &c. omissis precibus, vel omnibus vel ex parte, ei statim viaticum prabeatur. Postea Sacerdos abluat digitos, nihil dicens, & infirmo detur ablutio. Deinde dicit:

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æternæ Deus, fideliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (vel sorori nostræ) sacrosanctum Corpus Domini nostri **Jesu Christi**

D

Filii

Filii tui tam corpori quam animæ proſit ad remedium ſempiternum. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

*His expletis, ſi altera Hoſtia ſuper fuerit, genu-
flectit, ſurgit & accipiens vas cum Sacramento,
facit cum eo ſignum Crucis ſuper infirmum, ni-
hil dicens & revertitur ad Eccleſiam, dicens Pſal-
mum: Laudate Dominum de cœlis, &c. & ali-
os Pſalmos & Hymnos prout tempus feret. Cùm
per venerit ad Eccleſiam, ponet Sacramentum
ſuper Altare, adorabit, deinde dicet:*

Verſ. Panem de cœlo preſtitisti eis.

Reſp. Omne delectamentum in ſe habentem.

Verſ. Dominus vobiscum.

Reſp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DEus, qui nobis ſub Sacramento mirabili
Paſſionis tuæ memoriam reliquiſti, tri-
bue quæſumus, ita nos Corporis & Sangui-
nis tui ſacra myſteria venerari, ut Redempti-
onis tuæ fructum in nobis jugiter ſentiamus.
Qui vivis & regnas **DEVS** in ſæcula ſæcu-
lorum, Amen.

*Poſtea anuntiat Indulgentias conſeſſas ſan-
ctiſſimũ Sacramentum comitantibus. Demum
cum Sacramento, in pixide velo cooperta, fa-
ciat*

EXTREMÆ VNCTIONIS 47

ciat signum Crucis super populum, nihil dicens:
Et reponat illud in loco suo.

ORDO MINISTRANDI SACRAMENTUM Extremæ Vnctionis.

Sacerdos hoc Sacramentum ministraturus, parari curet apud infirmū mensam, mappā candidā cooperatam, itemq; vas, in quo sit bombacium, in septem globos distinctum, ad abstergendas partes inunctas: medullam panis, ad abstergendos digitos, & aquam, ad abluendas Sacerdotis manus: deinde convocatis ministris, qui Crucem, aquam benedictam cum aspersorio, & librum Ritualement deferant: Ipse Sacerdos decenter accipit vas sacri Olei infirmorum sacculo sericeo violacei coloris inclusum, illudq; cautè defert, ne effundi possit. Procedat autem sine sonitu campanulæ. Cū autem peruentus fuerit ad locum infirmi, intrans cubiculum, dicat Sacerdos:

† Pax huic domui. Resp. Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde posito Oleo super mensam, super pelliceo stolaq; induto violacea, egroto Crucem de osculanda porrigit, mox in modū crucis cum aqua benedicta cubiculū & circumstantes aspergit, dicens: *Antiph.* Asperges me, &c. Quod si egrotus voluerit confiteri, audiat illum, & absolvat.

48 ORDO MINISTR. SACR.

Deinde pijs verbis eum consoletur, de hujus Sacramenti vi atq; efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat, ejus animum confirmet, & in spem exigat vitæ æternæ. Postea dicit versiculum:

Vers. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cælum & terram.

Vers. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

INtroeas Domine JESU CHRISTE domum hanc, sub nostræ humilitatis ingressu æterna felicitas, Divina prosperitas, serena lætitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna, † effugiat ex hoc loco accessus dæmonum; adsint Angeli pacis, domumq; hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica Domine super nos Nomen sanctum tuum, & benedic † nostræ conversationi, sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui Sanctus & pius es, & permanes cum Patre & Spiritu Sancto, in sæcula sæculorum. Amen.

OREMUS.

ET deprecamur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo bene † dicat hoc tabernaculum, & omnes habitantes in eo, & det eis Angelum bonum custodem, & faciat eos sibi servire ad considerandum mirabi-

rabilia de lege sua: avertat ab eis omnes contrarias potestates, eripiat eos ab omni formidine, & ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat DEUS in sæcula sæculorum. Amen.

OREMUS.

EXaudi nos Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitatores in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quæ Orationes, si tempus patiatur, ex parte, vel in totum, poterunt omitti. Tum de more factâ confessione generali, Latino vel vulgari sermone Sacerdos dicat:

Misereatur tui Omnipotens, &c. Indulgentiam, absolutionem, &c.

Antequam Parochus incipiat ungere infirmum, moneat adstantes, ut pro illo orent, & ubi commodum fuerit, pro loco & tempore, & adstantium numero & qualitate, recitent septem Psalmos Pœnitentiales, cum Litaniis, vel alias preces, dum ipse Unctionis Sacramentum administrat: Mox dicat:

In Nomine Patris, † & Filii, † & Spiritus † Sancti, extinguatur in te omnis virtus diaboli, per

50 ORDO MINISTR. SACR.

li, per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem Omnium Sanctorum, Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque Omnium simul sanctorum, Amen.

Deinde intincto pollice in Oleo sancto, in modum Crucis inungit infirmum in partibus bis subscriptis, aptando proprio loco verba forme, in hunc modum:

AD OCULOS.

Per istam Sanctam Vnctionem † & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Visum deliquisti, Amen.
Minister vero, si est in sacris, vel ipsemet Sacerdos, post quamlibet unctionem tergat loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eaq; in vase mundo reponat, & ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresq; projiciat in Sacrarium.

AD AURES.

Per istam Sanctam Vnctionem † & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Auditum deliquisti, Amen.

AD NARES.

Per istam Sanctam Vnctionem † & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Odoratum deliquisti, Amen.

AD

EXTREMÆ VNCTIONIS. 51

AD OS *compressis Lapiis.*

Per istam Sanctam Vnctionem ✠ & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Gustum & Locutionem deliquisti, Amen.

AD MANUS.

Per istam Sanctam Vnctionem † & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Tactum deliquisti, Amen.

Et adverte, quod Sacerdotibus ut dictum est, manus non inunguntur interius sed exterius.

AD PEDES.

Per istam Sanctam Vnctionem † & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Gressum deliquisti, Amen.

AD LUMBOS *sive RENES.*

Per istam Sanctam Vnctionem † & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Lumborum delectationem deliquisti, Amen.

Hac autem Vnctio ad Lumbos, ut dictum est, omittitur semper in Fœminis, & etiam Viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moreri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit:
 Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eley-
 son. Pater noster, &c. *Secretò,*

Verf. Et ne nos inducas in tentationem.

Rdsp Sed libera nos à malo,

Verf. Salvum fac servum tuum Domine.

Resp. Deus meus sperantem in te.

Verf. Mitte ei Domine auxilium de sancto.

Resp. Et de Sion tuere eum.

Verf. Esto ei Domine turris fortitudinis.

Resp. A facie inimici.

Verf. Nihil proficiat inimicus in eo.

Rsp. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Verf. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Domine Deus, qui per Apostolum tuum
 Jacobum locutus es, infirmatur quis in
 vobis, inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent
 super eum, ungentes eum Oleo in nomine
 Domini, & Oratio fidei salvabit infirmum, &
 allevabit eum Dominus: & si in peccatis sit,
 remittentur ei: cura quæsumus Redemptor
 noster gratiâ Sancti Spiritus languores istius
 infirmi, ejusque sana vulnera, & dimitte pec-
 cata,

cata, atque dolores cunctos mentis & corporis ab eo expelle, plenamque interius & exterius sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus, ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas DEVS, in sæcula sæculorum, Amen.

OREMUS.

Respice quæsumus Domine famulum tuum N. in infirmitate sui corporis fatiscentem, & animam refove, quam creasti: ut castigationibus emendatus, se tua sentiat medicina salvatum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, qui benedictionis tuæ gratiam, ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis: ad invocationem tui nominis assiste, ut famulum tuum ab ægitudine liberatum, & sanitate donatum, dexterâ tuâ erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit &c

Ad extremum, pro Personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infir-

mus ad moriendum in Domino confirmetur, & ad fugandas demonum tentationes roboretur.

DE VISITATIONE INFIRMORVM.

Parochus egrotos visitans, imprimis spiritua-
lem egrotantium curam suscipiat, omnemq;
diligentiam in eo ponat, in vitam salutis eos di-
rigat, atq; à diabolicis insidiis salutarium ad-
jumentorum praesidio tucatur, suadeatur egro-
to, ut cum integra mente est, rem suam omnem
rectè constituat, & testamentum faciat, si quid
alienum habet, restituat, & ad remedium ani-
mæ suæ de facultatibus, quod in Domino eî pla-
cuerit, disponat: sed hæc suggerendo, notam
avaritiæ caveat. Demum hortetur infirmum,
& excitet, ut dum mente viget, eliceat actus
Fidei, Spei, Charitatis, aliarumq; virtu-
tum nempe.

Vt firmiter credat omnes articulos fidei, & quidquid sancta Romana Ecclesia Catholica & Apostolica credit & docet.

Vt speret, Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium, & merito ejus sanctissimæ Passionis, & per intercessionem Beata Mariæ, & omnium Sanctorum, se vitam æternam consecuturum.

Vt toto corde diligat, & maximè diligere cupiat Dominum Deum eâ dilectione, quâ illum diligunt Beati, Electiq; omnes. Vt

*Vt ob amorem Dei doleat ex corde de omni
offensa, qualitercunque contra Dominum Deum
& proximum commissa.*

*Vt ex corde ob amorem Dei parcat omnibus,
qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut ini-
mici.*

*Vt ab iis veniam postulet, quos aliquando di-
ctis aut factis offendit.*

*Vt quem patitur dolorem & morbi molestiam,
propter Deum in pœnitentiam peccatorum suo-
rum patienter toleret.*

*Vt si Dominus sibi salutem corporis prestare
dignabitur, proponat de cetero pro viribus suis
à peccatis cauere, & ejus mandata servare.*

*Hortatur præterea, ut eo modo, quo potest sal-
tem ex corde per intervalla precetur;*

*Miserere mei DEVS, secundum magnam
misericordiam tuam.*

*In te Domine speravi, non confundar in
æternum.*

*In manus tuas Domine commendo spiri-
tum meum, Redemisti me Domine Deus
veritatis.*

*Deus in adiutorium meum intende, Do-
mine ad adjuvandum me festina.*

*Esto mihi Domine in Deum protectorem,
DEVS propitius esto mihi peccatori.*

*Dulcissime Domine Jesu Christe, per vir-
tutem*

56 DE VISITATIONE

rutem Sanctissime Passionis tuæ, recipe me
in numerum Electorum tuorum.

Domine IESU Christe, suscipe spiritum
meum.

Maria Mater gratiæ, Mater misericordiæ,
Tu nos ab hoste protege, & hora mortis sus-
cipe.

Sancte Angele Dei mihi custos assiste.

Omnes sancti Angeli, & omnes Sancti,
intercedite pro me, & mihi succurrite.

*Hæc & his similia poterit prudens Sacerdos
vulgari vel Latino sermone, pro Persona captu,
moriente suggerere.*

*Quo officio præstito, antequam discedat, di-
cere poterit Psalmum aliquem ex Pœnitentia-
libus, vel Psalmum.*

Qui habitat in adjutorio Altissimi, &c.
cum Gloria Patri, &c. Postea dicat:

Kyrie eleyson. Christe eleyson.

Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Verf. *Et ne nos inducas in tentationem.*

Resp. *Sed libera nos à malo.*

Verf. *Salvum fac servum tuum Domine.*

Resp. *Deus meus sperantem in te.*

Verf. *Mitte ei Domine auxilium de Sancto.*

Resp. *Et de Sion tuere eum.*

Verf. *Nihil proficiat inimicus in eo.*

Rsp. *Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.*

Verf. *Esto*

Verf. *Esto ei Domine turris fortitudinis.*

Resp. *A facie inimici.*

Verf. *Dominus opem ferat illi.*

Resp. *Super lectum doloris ejus.*

Verf. *Domine exaudi orationem meam.*

Resp. *Et clamor meus ad te veniat.*

Verf. *Dominus vobiscum.*

Resp. *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri, semper & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos, & hunc famulum tuum, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super famulum tuum ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus, Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis representari mereatur.

Concede hunc famulum tuum, quæsumus Domine Deus, perpetuâ mentis & corporis sanitate gaudere, & gloriosâ Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præsentibus liberari tristitia, & æternâ perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Et benedictio Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, descendat super te, & maneat semper. Resp. Amen.

Denique

Deniq; aquam benedictam & Crucem coram eo relinquat, si non habet, ut eam frequenter aspiciat, & pro sua devotione osculetur & amplectatur. Admoneat domesticos, ut si morbus ingravescat, & agonizet, statim Parochum accersant, ut morientem adjuvet sed si mors immineat priusquam discedat, Sacerdos animam Deo ritè commendabit.

DE BENEDICTIONIBUS

Regulæ Generalis.

In omnibus Benedictionibus extra Missam Sacerdos saltem superpelliceo & stolâ pro ratione temporis utatur, nisi aliter in Missali notetur.

Stando semper benedicat, & aperto capite.

In principio cujusq; benedictionis dicat:

Verf. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Resp. Qui fecit cœlam & terram.

Verf. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

Deinde dicitur Oratio propria una, vel plures prout suo loco notatum fuerit.

Postea rem aspergat aquâ benedictâ, & ubi notatum fuerit, pariter incenset, nihil dicendo.

Dum Sacerdos aliquid benedicturus est, habeat ministrum cum vase aquæ benedictæ & aspergillo, & cum hoc libro, seu Missali.

Caveat, ne benedictionis causa ponat aliquid indecens super Altare, veluti esculenta: seu quod ejusmo-

REGVLÆ GENERALES. 59

ejusmodi est, ponatur super mensam, comodo loco paratam.

ORDO AD FACIENDAM AQVAM BENEDICTAM.

Diebus Dominicis, & quodocunq; opus fuerit, preparato sale & aqua munda benedicenda in Ecclesia, vel in Sacristia, Sacerdos superpelliceo & Stola violaceâ indutus primò dicit:

Vers. Adjutorium nostrum in nomine Domini

Resp. Qui fecit cœlum & terram.

Deinde absolute incipit Exorcismum Salis.

EXorcizo te Creatura Salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Elizæum Prophetam in aquam mitti iussit, ut sanaretur sterilitas aquæ, ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium: & sis omnibus te summentibus sanitas animæ & corporis: & effugiat atque discedat à loco, in quo aspersum fuerit, omnis phantasia & nequitia, vel verutia diabolicæ fraudis, omnisque Spiritus immundus adjuratus, per eum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Resp. Amen.

OREMUS.

Immensam clementiam tuam omnipotens,
ater-

æterne Deus, humiliter imploramus, ut hanc Creaturam Salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene†dicere & sancti†ficare tua pietate digneris, ut sit omnibus sumentibus salus mentis & corporis: & quicquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omniq; impugnatione spiritualis nequitia. Per Dominum nostrum, &c.

Exorcismus Aquæ, & dicatur sine Oremus.

EXorcizo te Creatura Aquæ in nomine Dei†Patris Omnipotentis, & in nomine Jesu†Christi, Filii ejus, Domini nostri, & in virtute Sancti†Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, & ipsum inimicum eradicare & explanare valeas cum Angelis suis Apostaticis: per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Resp. Amen.

OREMUS.

DEus, qui ad salutem humani generis maxima quæquæ Sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius in vocationibus nostris, & elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ bene†dictionis infunde, ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abigendos

dæmo-

AQUAM BENEDICTAM. 61

dæmones, morbosq; pellendos, Divinæ gratiæ sumat effectum: ut quicquid in domibus vel in locis fidelium hæc unda resperferit, careat omni immunditiâ, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiæ latentis inimici, & si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti aspersione hujus aquæ effugiat: ut salubritas per invocationem Sancti tui Nominis expetita, omnibus sit impugnationibus defensa: Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c.

Hic mittat Salin Aquam, in modum Crucis, dicendo semel:

Commixtio Salis & Aquæ, pariter fiat in Nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

Vers. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DELIS invictæ virtutis auctor, insuperabilis imperii Rex, ac semper magnificus triumphator: qui aversæ dominationis vires reprimis: qui inimici rugientis sævitiam superas: qui hostiles nequitias potenter expugnas: te Domine trementes & supplices deprecamur ac petimus, ut hanc creaturam Sa-

E

lis &

62 ORDO AD FACIENDAM

lis & Aquæ dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuæ rore sanctifices: ut ubicunq; fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorq; venenosi serpentis procul pellatur, & præsentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Amen.

Antiphona.

Asperges me Domine hyssopo, & mundabor, lavabis me, & super nivem dealabor, Miserere mei DEVS, secundum magnam misericordiam tuam. Gloria Patri, &c.

Asperges me, *repetatur.*

V. *Ostende nobis Domine misericordiam tuam.*
R. *Et salutare tuum da nobis.*

OREMUS.

EXaudi nos Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atq; defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio propria post asperionem aquæ super populum diebus Dominicis expeditam.

OREMUS.

Præsta

AQUAM BENEDICTAM 63

PRæsta nobis, quæsumus Domine, hac aqua aspersis, sanitatem corporis, integritatem mentis, tutelam salutis, securitatem spei, corroborationem fidei. Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen

A Dominica Paschæ usq. ad Pentecosten.

Vidi aquam egredientem de templo, à latere dextro, Alleluja. Et omnes, ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt, & dicent Alleluja, Alleluja. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus. Gloria Patri, &c.

Vers. Domine apud te est fons vitæ, Alleluja.

R. Et in nomine tuo videbimus lumen, Allel.

OREMUS.

CONcede, quæsumus Omnipotens DEVS, ut qui Paschalia festa peragimus, cœlestibus desideriis accensi, fontem vitæ sitiamus, Per Jesum Christum, &c. Resp. Amen.

Pax æterna quando canitur, sequitur.

Vers. Beati qui habitant in domo tua Domine.

Resp. In secula seculorum laudabunt te.

OREMUS.

Exaudi nos Domine, ut supra pag. 62.

BENEDICTIO FONTIS BAPTISMI,

64 ORDO AD FACIENDAM

Extra Sabbatum Paschæ & Pentecostes,
cùm aqua consecrata non habetur, ex Rituali
Romano.

Primum lavatur & mundatur vas Baptismi,
deinde limpida aqua repletur: Tum Sacerdos cū
sancta Cruce & duobus cereis precedentibus, ac
thuribulo & incenso, & cum vasculi Chrysmatis
& Olei Catechumenorū descendit ad fontem, &
ibi dicit Litaniam de omnibus Sanctis, vel illam,
quæ est in Missali Sabbatho Sancto. Et ante.
Vers. Ut nos exaudire digneris.

Dicat his sequentem versum.

Ut Fontem istum ad regenerandum tibi
novam prolem benedicere † & consecrare †
digneris. Te rogamus audi nos.

Kyrie eleyson. Christe eleyson.

Kyrie eleyson. Pater noster, &c.

Et credo in DEVM, &c. omnia clara voce.

Quibus finitis dicat:

Vers. Apud te Domine est fons vitæ.

Resp. Et in lumine tuo videbimus lumen.

Vers. Domine exaudi orationem meam.

Resp. Et clamor meus ad te veniat.

Vers. Dominus vobiscum.

Resp. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMnipotens sempiternæ DEUS, adesto
magnæ

AQUAM BENEDICTAM. 65

magnæ pietatis tuæ mysteriis, adesto Sacramentis, & ad recreandos novos populos, quos tibi Fons Baptismatis partuerit, Spiritum adoptionis emitte: ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministro, virtutis tuæ impleatur effectu. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Ref. Amen.

Exorcismus Aquæ.

EXorcizo te Creatura Aquæ, per Deum vivum, † per Deum verum, † per Deum sanctum, † per Deum, qui te in principio verbo separavit ab arida, cujus super te Spiritus ferebatur, qui te paradiso manare iussit.

Hic manu Aquam dividit, & deinde de ea effundat extra marginem Fontis, versus quatuor orbis partes prosequens.

Et in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit qui te in deserto amaram per lignum dulcem fecit atq; potabilem, qui te de petra produxit, ut populum, quem ex Ægypto liberaverat, siti fatigatum recrearet. Exorcizo te, & per Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admirabili suâ potentia convertit in vinum, qui super te pedibus ambulavit, & à Joanne in Jordano in te baptizatus est, qui te una cum sanguine de latere suo produxit, & discipulis suis iussit, ut

66 ORDO ADFACIEHDAM

credentes beptizarent in te, dicens: Ite, do-
cete omnes gentes, baptizantes eos in omni-
ne Patris, † & Fili, † & Spiritus † Sancti,
ut efficiaris aqua sancta, aqua benedicta,
aqua quæ lavat sordes, & mundat peccata.
Tibi igitur præcipio omnis spiritus immun-
de, omne phantasma, omne mendacium, era-
dicare & effugare, ab hac creatura aquæ, ut
qui in ipsa baptizandi erunt, fiat eis Fons a-
quæ salientis in vitam æternam, regenerans
eos Deo Patri, & Filio & Spiritui Sancto, in
nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi,
qui venturus est judicare vivos & mortuos,
& sæculum per ignem. R. Amen.

OREMUS.

Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne
Deus, aquarum spiritualium sanctifica-
tor, suppliciter deprecamur, ut ad hoc mini-
sterium humilitatis nostræ respicere digne-
ris, & super has aquas abluendis & purifi-
candis hominibus præparatas, Angelum
sanctitatis emittas, quo peccatis vitæ prioris
ablutis, reatuq; deteriso, purum Sancto Spiritu
tui habitaculum regenerari effici mereatur.
Per Christum Dominum nostrum, Amen.

*Innc sufflet ter in aquam versus tres partes:
deinde imponit incensum in thuribulo, & fon-
tem incensat. Postea infundet de Oleo Catechu-
menorum*

AQUAM BENEDICTAM. 67

menorum in aquam, in modum Crucis, clarâ voce dicat:

Sanctificetur & fœcundetur Fons iste Oleo salutis, renascentibus ex ea in vitam æternam. In Nomine Patris, † & Filii, † & Spiritus † Sancti. R. Amen.

Deinde infundit de Chrismate, modo quâ supra dicens.

Infusio Chriftatis Domini Jesu Christi, & Spiritus Sancti paraleti, fiat in nomine Sanctæ trinitatis. R. Amen.

Postea accipit ambas ampulas dicti Olei sancti & Chriftatis, et de utroq; simul in modum Crucis infundendo dicat:

Commixtio Chriftatis sanctificationis & Olei unctiois, & aquæ Baptismatis pariter fiat in nomine Patris † & Filii, † Spiritus † Sancti. R. Amen.

Tunc deposita ampula, dextrâ manu Oleum sanctum & Chrisma infusum miscet cum aqua, & spargit per totam fontem. Deinde medullâ panis manum tergit, & si quis baptizandus est, cum baptizat. Quod si neminem baptizat, statim manus abluat, & ablutio effundatur in Sacrarium.

RECONCILIATIO PALLARUM, CORPORALIVM,

& Linteaminum sacerorum, post eorum abluionem

Sacerdos superpelliceo & stolâ indutus dicit :
 V. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
 R. *Qui fecit cœlum & terram.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne Deus, Innocentia restitutor, qui per Moysen famulum tuum præcepisti Sacerdotibus & Ministris, ut in Sanctuario vestes nitidæ asservarentur, & maculatæ mundarentur, ne quid inesset, quod tuæ oculos offenderet Majestatis, tibi has vestes tuâ benedictione consecratas referimus mundas & nitidas, suppliciter deprecantes, ut eas in usum ministerii tui pristinum placidus ac benignus reassumere digneris, quatenus sacrificium tibi acceptum & nobis salutiferum super eis offerre valeamus. Per Jesum Christum, &c.

Deinde aspergit aquâ benedictâ, dicens :

Reconciliare, & ad usum pristinum sacri ministerii renovare: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

**MODVS PERAGENDI
 PROCESSIONEM.**

In festo Ascensionis Domini.

Incipit Chorus absolute Antiphonam.

Cum Rex gloria, &c.

Reli-

Reliqua ut in Processione Festi Paschatis perficiuntur, intrando in Ecclesiam, canitur Resp.

Ite in Orbem terrarum, &c.

Deinde fiat statio in medio Ecclesie, ubi incipit

Officians Versus :

Oramus Domine Conditor inclyte,

Chorus prosequitur reliquum.

Officians : Ut cum flammivoma nube reverteris, &c.

Officians : Præsta hoc Genitor optime maxime,

In trando chorum, Officians ad Altare accedens cum ministris, & accipiens imaginem Crucifixi, eam cum reverentia paulatim ter attollit Antiph.

Ascendo ad patrem meum, & ad Patrem vestrum,

Chorus prosequitur :

Deum meum, & Deum vestrum, Alleluja.

Et post singulas intonationes Crucem iterum parum dimittit, quam in Altari demum collocat, Sacro verò finito, ad Sacrastiam eandem reverenter delatam ibi ponit.

MODVS PER AGENDI PROCESSIONEM.

In Die S. Pentecostes.

Hoc die peragitur Processio tota, eodem modo, quo tempore Paschali peragi solet. Intrando solum Ecclesiam, canitur Responsorium. Ap,

Apparuerunt Apostolis dispersitæ linguæ.
 Deinde fit statio in medio Ecclesiæ, ubi Prælatus
 Officians incipit hos versus Hymni:

Veni Creator Spiritus.

Da gaudiorum præmia.

Per te sciamus da Patrem.

{ Chorus reliquum
 profequitur.

V. Emitte Spiritum tuum & creabuntur, Allel.

R. Et renovabis faciem terra, Alleluja.

Præsta quæsumus Omnipotens & misericors DEVS, ut Sanctus Spiritus adueniens Templum nos gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Per Christum, &c.

Intrando chorum, canitur Antiphona:

Accipite Spiritum Sanctum, &c.

IN FESTO ASSUMPTIONIS
 BEATÆ MARIÆ
 VIRGINIS.

BENEDICTIO HERBARUM
 ET PROCESSIO.

Absolutâ aspersione, si Festum venerit in Dominica, alioqui immediatè ante majorem Missam, Officians pluviali solenni indutus, ante Altare conuersus ad populum, tenentem herbas vel fructus, incipit voce intelligibili.

V. Adjuutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Deinde dicat Psalmum 64.

TE decet Hymnus DEVS in Sion: & tibi reddetur votum in Hierusalem.

Exaudi orationem meam: ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos: & impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, & assumpsisti: inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ: sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate,

Exaudi nos Deus salutatis noster: spes omnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentiâ: qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timebunt, qui habitant terminos à signis tuis: exitus matutini & vespere delectabis.

Visitasti terram, & inebriasti eam: multiplicasti locupetare eam.

Flumen Dei repletum est aquis: parasti cibum illorū, quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebrians multiplica genimina ejus: in stillicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: & campi tui replebuntur ubertate.

Pinguescunt speciosa deserti: & exultatione colles accingentur.

Induti

Induti sunt arietes ovium, & valles abundabunt frumento: clamabunt etenim, Hymnum dicent. Gloria Patri, &c.

V. *Dominus dabit benignitatem.*

R. *Et terra nostra dabit fructum suum.*

V. *Rigans montes de superioribus suis.*

R. *De fructu operum tuorum satiabitur terra.*

V. *Producens fœnum jumentis.*

R. *Et herbam servituti hominum.*

V. *Et educas panem de terra.*

R. *Et vinum letificet cor hominis.*

V. *Ut exbilaret faciem in Oleo.*

R. *Et panis cor hominis confirmet.*

V. *Misit verbum suum & sanavit eos.*

R. *Et eripuit eos de omnibus interioribus eorum.*

V. *Domine exaudi orationem meam.*

V. *Et clamor meus ad te veniat.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne Deus, qui cælum, terram, mare, visibilia & invisibilia verbo tuo ex nihilo creasti: quiq; herbas arboresq; ad usus hominum animaliumq; terram gignere, & unumquodq; juxta sementem in semetipso fructum habere præcepisti: adque non solum, ut herbæ animantibus ad victum, sed ægris etiam corporibus prodesse ad medicamentum, tua ineffabili pietate concessisti; te supplici mente & ore deprecamur: ut

has

has diversi generis herbas & fructus tuâ clementiâ bene† dicas, & super naturalem à te in ditam virtutem eis benedictionis tuę novę gratiam infundas, ut usum ad hominibus & jumentis in nomine tuo applicatę, omnium morborum & adversitatum efficiantur præsidium. Per Dominum nostrum, &c.

OREMUS.

DEUS, qui per Moysen famulum tuum mandasti filiis Israel, ut manipulos novorum fructuum benedicendos deferrent ad Sacerdotes, tolerantque fructus arboris pulcherrimę, & lætarentur coram te Domino Deo suo: adesto propitius in vocationibus nostris, & infunde tuę bene† dictionis abundantiam super nos, & super manipulos novarum frugum, uvarum, herbarum, & fructuum collectione, quę cum gratiarum actione tibi repræsentamus, & in nomine tuo in hac solennitate bene† dicimus: & concede, ut hominibus, pecoribus, pecudibus & jumentis contra morbos, pestes, ulcera, maleficia, incantationes, veneficia, serpentum & aliorum venenosorum animalium & bestiarum morsus, nec non quęcunq; venena, remedium præstent: atq; contra diabolicas illusiones & machinationes & fraudes tutamen ferant: in quocunq; loco positum, vel
por-

portatum, aut habitum aliquid ex eis fuerit. Quatenus cum manipulis bonorum operum, meritis Beatæ MARIÆ Virginis, cujus Assumptionis Festum colimus, quo ipsa assumpta est, suscipi mereamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, &c.

OREMUS.

DEVS, qui Virgam Jesse, Genitricem Filii tui Domini nostri JESU CHRISTI, hodierna die ad cœlorum fastigia ided evexisti, ut per ejus suffragia & Patrocinia, fructum ventris illius, eundem Filium tuum, mortalitati nostræ communicares: te supplices exoramus, ut ejusdem Filii tui virtute, ejusq; Genitrici glorioso patrocinio, istorum terræ fructuum præsiidiis per temporalem ad æternam salutem disponamur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum, &c.

Et benedictio Dei Omnipotentis Patris & Filii, † & Spiritus † Sancti, descendet super has creaturas, & maneat semper. R. Am. *Postea turbifificentur herbae, & aqua benedicta aspergantur: & succendat Processio cum cantu Responsorii: Vidi speciosam, &c. prout in Rituali*

**BENEDICTIO PANIS ET
AQUÆ, IN FESTO S. AGATHÆ.
Contra Ignis periculum.**

Sacer-

Sacerdos celebrans Missam in Festo, in Canone majori antequam proferat verba illa: Per quem hæc omnia Domine semper bona creas. Conversus ad populum, panem & aquam tenentem dicit.

Psalmum 66.

DEVUS misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate: & gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ. Gloria Patri, & Filio, &c.

Kyrie eleyson. Christe eleyson.

Kyrie eleyson. Pater noster, &c.

Et ne nos inducas in tentationem, &c.

V. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

R. *Qui fecit cælum & terram.*

V. *Sit nomen Domini benedictum.*

R. *Ex hoc nunc & usque in seculum.*

V. *Ora*

76 BENEDICTIO NES.

Ÿ. Ora pro nobis Beata Agatha.

Rz. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

V. Domine exaudi orationem meam.

Rz. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

Rz. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DOMINE JESVS CHRIS TE, Fili DEI vivi, qui es Panis vivus, qui de cælo descendisti, bene†dic, & sancti†fica hos panes & aquam in honorem Beatæ Agathæ Virginis & Martyris, ut ubicunque contra ignem comburentem missa vel posita fuerint, illicò ignis evanescat, & penitus extinguatur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre, &c.

Benedictio Dei omnipotentis Pa†tris, & Filii & Spiritus † Sancti, per intercessionem Beatæ Agathæ, Virginis & Martyris tuæ, descendat super has creaturas, & maneat semper. Amen.

Postea aspergat aquâ benedictâ: & reversus ad Altare, prosequitur in Canone ubi dexterat: Per quem hæc omnia Domine semper creas, &c. usq; ad finem Missæ. Hoc pane vescantur eodem die, initio comestionis in domo constituti, aquam verò fervent, ut tempore necessitatis in ignem injiciatur.

IN FE.

BENEDICTIONES. 77

IN FESTO.
SANCTI STEPHANI,

BENEDICTIO AVENÆ.

ꝑ. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

ꝛ. *Qui fecit cælum & terram.*

ꝑ. *Domine exaudi orationem meam.*

ꝛ. *Et clamor meus ad te veniat.*

ꝑ. *Dominus vobiscum.*

ꝛ. *Et cum Spiritu tuo.*

Benedic Domine creaturam istam Avenæ, ut sit remedium salutare equis, cæterisque animalibus: & præsta, per invocationem sancti Nominis tui, ut quæcunque ex ea gustaverint, corporis sanitatem percipiant. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Creator & Conservator generis humani, dator gratiæ spiritualis, largitor salutis æternæ. Tu Domine mitte Spiritum tuum super hanc creaturam Avenæ, ut armata virtute cœlestis dispensationis equis, cæterisque animalibus ex ea gustantibus, proficiat ad sanitatem. Per Dominum nostrum, &c.

Et Benedictio Dei Patris † omnipotentis, & Filii, † & Spiritus † Sancti, descendat super hanc creaturam Avenæ, Amen.

F

IN

78 BENEDICTIONES.

IN FESTO.

S. JOANNIS EVANGELISTÆ,

BENEDICTIO VINI ET
ALTERIUS POTUS.

¶. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℞. *Qui fecit cælum & terram.*

¶. *Dominus vobiscum.*

℞. *Et cum Spiritu tuo.*

Evangel: *In principio erat Verbum, &c.*

OREMUS.

PER sermones S. Evangelii, & per me-
rita S. JOANNIS Apostoli & Evangeli-
stæ, bene+dicere & conse+crare digne-
ris, Dominus Deus, dextera tua hunc
Calicem vini & cujuslibet potus: & præ-
sta, ut omnes in te credentes, & de Cali-
ce isto libentes, benedicantur & prote-
gantur. Et sicut Beatus JOANNES de Ca-
lice bibens venenum, illæsus omnino
permanfit, ita isti hodie in amore tuo, &
Beati JOANNIS, de Calice isto bibentes,
meritis ipsius ab omni ægritudine vene-
ni, & noxiis quibusvis absolvantur, &
corpore ac anima se offerentes, ab omni
culpa liberentur. Per Christum Domi-
num nostrum. Amen.

Bene+dic Domine, hanc creaturam

Potus,

BENEDICTIONES. 79

Potus, ut sit remediū salutare omnibus:
& præsta per invocationem sancti nomi-
nis tui, ut quicumque ex eo gustaverint,
tam animæ, quam corporis sanitatem
te donante percipiant. Per Christum Do-
minum nostrum, Am.

Et benedictio Dei omnipotentis Pa-
tris, & Fi-^{lii}, & Spiritus-^{Sancti}, descen-
dat super hanc creaturam Vini, & cujus-
libet potus, & maneat semper.

IN FESTO
EPIPHANIÆ,
BENEDICTIO AURI,
MYRRHÆ, ET THURRIS.

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui facit cælum & terram.

Ps. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

Bene [†]dico te Creatura Auri, Thurris, &
Myrrhæ: Per Deum Patrem Omnipotentem,
per Jesum Christum Filium ejus unicum, & Spi-
ritum Paraclerum, per omnia sancta & ineffabi-
lia Nomina Dei: & per mysterium hujus sanctis
diei, que eadem munera in titulum Regalem,
& magnificentiam Sacerdotalem, ac sepulturam

F a

Domini

80 BENEDICTIONES.

Dominicam, tres Magi obtulerunt. Bene + dico te, ut has virtutes in te suscipias, & in te semper teneas, ut quicumque te creaturam Auri, Thurris, & Myrrhæ, ob reverentiam divinæ Majestatis, & ob corporis ac animæ suæ salutem circa se gestaverint, aut quocumque recto modo habuerint, divina eos protegente potentia ab omni periculo corporis & animæ sint tuti, ubique mortem subitanæ, morbosque omnes effugiant: hostiumque visibilibus & invisibilibus insidias evadant, & omne desiderium eorum prosperetur: & absolvat eos Dominus ab omnibus tristitiis, veneficiis, & cunctis adversitatibus. Per eundem Dominum nostrum, &c.

ꝑ. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

ꝑ. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Et benedictio Dei Omnipotentis Pa + tris, & Fi + lii, & Spiritus Sancti, descendat super nos, & super has creaturas, & maneat semper, Am.

Postremo aqua benedicta aspergat.

BENEDICTIO 'CUJUSCUNQUE INCENSI.

TUa quæsumus Omnipotens sempiternæ Deus immensæ Majestatis dextera, hanc creaturam incensi, bene + dicere & sanctificare + digneris, ut in virtute
sancti

BENEDICTIONES. 81

sancti Nominis tui, omnes imundorum spirituum phantasticos incurfus, effugare, omnesque morbos reddita sanitate expellere, ubicunque fumus ejus afflaverit, mirabiliter possit: atq; tibi omnipotenti Deo odorem fragrantissimum perpetua servitute reddere. Per Christum, &c.

BENEDICTIO

CANDELARUM,

Extra diem Purificationis B. M. V.

Ex Rituali Romano.

Ps. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit celum & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, benedic Candelas istas supplicationibus nostris, infunde eis Domine per virtutem sanctæ Crucis † benedictionē cœlestem, qui eas ad repellendas tenebras humano generi tribuisti: talemq; benedictionem signaculo S. Crucis † accipiant, ut quibuscunque locis accensæ sive positæ fuerint, discedant principes tenebra-

82 BENEDICTIONES.

rum, & contremiscant, fugiant pavidum cum omnibus ministris suis, ab habitationibus illis: nec præsumant amplius inquietare aut molestare servientes tibi omnipotenti Deo. Qui vivis & regnas in secula seculorum. R. Amen.

Postmodum aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIONES

Esculentorum, præsertim
IN FESTO PASCHÆ.

Ps. Adjuvatorum nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

BENEDICTIO AGNI PASCHALIS.

DEus, qui per famulum tuum Moysen, in liberatione populi tui de Ægypto, agnum occidi iussisti, in similitudinem Domini nostri Iesu Christi & utriusque potes domorum de sanguine hujus agni perungi præcepisti: ita bene prædicere, & sancti præficere digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus: per Resurrectionem Domini nostri Iesu Christi, qui tecum vivit & regnat in secula seculorum. Amen.

BENEDICTIO OVORUM,
IN DIE PASCHÆ.

Ps. Adjuvatorum nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

Ps. Deus

BENEDICTIONES. 83

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Subveniat, quæsumus Domine, tuæ bene-
dictionis gratia huic Ovorum creaturæ, ut cibus
salubris fiat tuis fidelibus in tuarum gratiarum
actione sumentibus, ob Resurrectionem Domini
Iesu Christi, qui tecum vivit & regnat in sæcula
sæculorum, Amen.

Aspergit aqua benedicta.

BENEDICTIO PANIS PRO INFIRMIS.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum & terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Domine sancte Pater Omnipotens, æ-
terne Deus, bene-dicere digneris
hunc panem tua sancta spiritali bene-
dictione, ut sit omnibus sumentibus sa-
lus mentis & corporis, atque contra o-
mnes morbos, universas inimicorū infi-
dias tutamen. Per Dominum nostrum
Jesum Christum, Filium tuum, Panem
vivum, qui de cælo descendit, & dat

84 BENEDICTIONES.

vitam & salutem mundo, & tecum vivit
& regnat, &c.

Aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO LACTICINIORUM.

Dignare Domine sancte, Pater Omnipotens, aterne Deus, bene ¶ dicere & sanctificare hanc creaturam Butyri, Casei, Lactis, &c. quæ ex adippe animalium educere dignatus es, ut quicumque ex populis tuis fidelibus ex ea comederint, vel gustaverint, omni bene ¶ dictione cœlesti & gratia saturari repleantur in bonis. Per Christum Dominum &c.

Et benedictio Omnipotentis Pa ¶ tris, & Fi. ¶ lli, & Spiritus ¶ Sancti, descendat super hanc creaturam N. & N. & per virtutem sanctæ Crucis & mortis Jesu Christi Domini nostri, fugiat ab eis omnis infestatio Satanz, & omne phantasma evanescat: In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.

BENEDICTIO OLEI

Simplicis, ex Rituali Romano.

Y. Adjutorium Sc. B. Qui fecit cœlum, &c.

EXORCISMUS.

EXorcizo te creatura Olei, per Deum Patrem ¶ Omnipotentem, qui fecit cœlum & terrā, mare, & omnia quæ in eis sunt, omnis virtus adversarii, omnis
exer-

BENEDICTIONES. 85

exercitus diaboli, & omnis incurfus, omne phantasma Satanæ eradicare & effugare ab hac creatura Olei, ut fiat omnibus, qui eo usuri sunt, salus mentis & corporis, in nomine Dei Patris † Omnipotentis, & Jesu † Christi Filii ejus Domini nostri, & Spiritus Sancti † Paracleti, & in charitate ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & seculū per ignē. &. Amen.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Domine Deus Omnipotens, cui adstat exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitiū spirituale cognoscitur: dignare respicere, & beneddicere & sanctificare hanc creaturam Olei, quod ex olivarum succo eduxisti, ex eo infirmos inungi mandasti, quatenus sanitate percepta, tibi Deo vivo & vero gratias agerent: præsta quæsumus, ut qui hoc Oleo, quod in tuo nomine benedicamus, † usi fuerint, ab omni langvore omniq; infirmitate, atq; cunctis insidiis inimici liberentur, & cunctæ adversitates separen-

86 BENEDICTIO NES.

tur, a plasmate tuo, quod pretioso sanguine Filii tui redemisti: ut nunquã lædatur a morſu ſerpentis antiqui. Per Dominum noſtrum, &c.

BENEDICTIO AD QVODCUNQVE
COMESTIBILE ET POTABILE,

ŷ. Adjuutorium noſtrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

ŷ. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

ŷ. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Bene ꝑ dic Domine creaturam iſtam N. ut ſit remedium ſalutare generi humano, & præſta per invocationem tui ſanctiſſimi Nominis, ut quicumque ex ea ſumpſerint & guſtaverint, corporis ſanitatem & animæ tutelam accipiant, Per Dominum noſtrum, &c.

Aspergatur aqua benediſta.

BENEDICTIO NOVORUM
FRUCTUUM.

Bene ꝑ dic Domine hunc novum fructum N. & præſta, ut qui ex eo in tuo ſancto Nomine veſcetur, corporis & animæ ſalute potiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Et mox aſpergit aqua bene diſta.

BENE-

BENEDICTIONE S. 87

BENEDICTIO.

DOMUS NOVÆ.

ꝑ. Adjuutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

ANTIPH: *Vanum est vobis ante lucem surgere, nisi Dominus ædificaverit domum, & custodierit eam.*

PSALM:

Nisi Dominus ædificaverit domum, invanum laboraverunt, qui ædificant eam. Nisi Dominus custodierit Civitatem frustra vigilat qui custodiat eam. Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postquam sederitis qui manducatis panem doloris. Cam dederit dilectis suis somnum ecce hæreditas Domini Filii: merces fructus ventris. Sicut sagitta in manu potentis: ita filii excussorum. Beatus vir, qui implevit desiderium suum ex ipsis: non confundetur, cum loquetur inimicis suis in porta.
Gloria Patri &c.

PSALM: *Beati omnes qui timent Dominum: qui ambulant in viis ejus. Labores manuum tuarum quia manducabis: beatus es, & bene tibi erit. Vxor tua sicut vitis abundans: in lateribus domus tue. Filii tui sicut novellæ olivarum: in circuitu mensæ tue. Ecce sic benedicitur homo, qui timet Dominum: Benedicat tibi Dominus ex Sion: & videas bona Ierusalem omnibus diebus vitæ tuæ. Et videas filios filiorum tuorum: pacem super Israel. Gloria Patri, &c.*

PSALM: *Ecce quam bonum, & quam jucundum habitabit.*

88 BENE D I C T I O N E S.

habitare fratres in unum. Sicut unguentum in capite quod descendit in barbam Aaron. Quod descendit in oram vestimenti ejus sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: & vitam usque in seculum. Gloria Patri, &c.

His finitis, & Anaphona repetita, dicitur:

Y. Domine exaudi orationem &c.

R. Dominus vobiscum, &c.

OREMUS.

TE Deum omnipotentem suppliciter exoramus pro hac domo, & pro ejus habitatoribus ac rebus, ut eam benedicti- cere & sanctificare, ac bonis omnibus ampliare digneris: tribue eis Domine de rore cœli abundantiam, & de pingvedine terræ vitæ substantiam & desideria voti eorum ad effectum tuæ miserationis perducas: ad introitum ergo nostrū benedicti- cere et sanctificare digneris hanc domum, sicut benedicti- cere dignatus es domum Abraham, Isaac, & Jacob, & intra parietes domus istius Angeli tui lucis inhabitent, eamque & ejus habitatores custodiant. Per eundem Christum Dominum nostrum, Amen.

OREMUS.

Visita, quæsumus Domine, habitationem istam, & omnes insidias inimici ab ea longe repelle:

BENEDICTIONES. 89

repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui illos in pace custodiant, & benedictio tua sancta sit super eos semper. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Aspergat partes & angulos domus aqua benedicta, dicens:

Per sacram hujus aquæ aspercionem largiatur Dominus huic domui, & in ea contentis, suam benedictionem, & securam mansionem.

OREMUS.

DEfende quæsumus domine domum istam habitantesque in ea, a majoribus usque ad minimos, a conflagratione ignis, a tempestate, ruina, peste, infirmitate, & ab omnibus periculis, insultibus inimicis: ut segura in te confidentiū habitatio effici mereatur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Benedictio Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, descendat in hunc locum, & maneat semper. R. Amen.

B E N E D I C T I O

D O M O R U M.

Quovis tempore facienda ex Rituali.

Parochus ingrediens domum dicat:

Pax huic domui, & omnibus habitantibus in ea,

Deinde

90 B E N E D I C T I O N E S.

Deinde loca aspergendo, dicat:

Asperges me Domine hyssopo, & munda-
bor, lavabis me, & super nivem dealbabor,
Miserere mei Deus, secundum magnam mise-
ricordiam tuam, Gloria Patri, &c.

Et repetitur Antiphona.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

EXaudi nos Domine sancte, Pater O-
mnipotens, æterne Deus, & mittere
digneris sanctum Angelum tuum de cœ-
lis, qui custodiat, foveat, protegat, vi-
sitet, atque defendat omnes habitantes
in hoc habitaculo. Per Christum Domi-
num nostrum, & Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

B E N E D I C T I O L O C I,

EX RITUALI ROMANO.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Bene-

BENEDICTIONES. 91

Benedic ꝑ Domine Deus Omnipotens locum istum, ut sint in eo sanitas, castitas, victoria, virtus, humilitas, bonitas, & mansuetudo, plenitudo legis, & gratiarum actio Deo Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, & hæc benedictio maneat super hunc locum, & super habitantes in eo, nunc & semper. R. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO THALAMI.

Ex Rituali Romano.

ꝑ. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

R. *Qui fecit cælum & terram.*

ꝑ. *Dominus vobiscum.*

R. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

Bene ꝑ dic Domine Thalatum hunc, & omnes habitantes in eo, ut in tua pace consistant, & in tua voluntate permaneant, & senescant, multiplicentur in longitudine dierum, ad regna cælorum perveniant. R. Amen.

BENEDICTIO NOVÆ
NAVIS.

Ex Rituali Romano.

ꝑ. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

R. *Qui fecit cælum & terram.*

ꝑ. *Doz*

92 BENEDICTIONES.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Propitiare Domine supplicationibus nostris, & benedice Navem istam dextera tua sancta, & omnes, qui in ea vehentur: sicut dignatus es benedicere Arcam Noë ambulantem in diluvio: porrige eis Domine dexteram tuam, sicut porrexisti Beato Petro ambulanti super mare: & mitte sanctum Angelum tuum de cœlis, qui liberet & custodiat eam semper a periculis universis, cum omnibus qui in ea erunt: & famulos tuos repulsis adversitatibus porro semper optabili cursuque tranquillo tuearis, transactisque ac recte perfectis negotiis omnibus iterato tempore ad propriis cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis & regnas Deus, &c.

Aspergit Navem aqua benedicta.

BENEDICTIO AQVARUM ET FLUMINUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum & terram.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

Domine Jesu Christe, qui Jordanis flumen benedixisti,

benedixisti, & in eodem baptizatus, aquas mundasti, ut elementum purum efficeretur in remissionem peccatorum: has aquas quoque benedicere & sancti-
ficare, mundare digneris, ut nihil in eis noxium, nihil pestilens vel inficiens, nihil corrumpens remaneat, sed omnia pura & munda in eis efficiantur, quatenus quæ in usum humanum ex eis creata sunt, cum Salute nostra & gloria tua assumamus. Qui vivis & regnas in secula seculorum. R. Amen.

BENEDICTIO COMMUNIS

SVPER FRVGES ET VINEAS,

Ex Rituali Romano.

Ps. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

R. *Qui fecit cælum & terram.*

Ps. *Domine exaudi orationem meam.*

R. *Et clamor meus ad te veniat.*

Ps. *Dominus vobiscum.*

R. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

ORamus pietatem tuam Omnipotens Deus, ut has primitias creaturæ, quas aeris & pluviae temperamento nutrire dignatus es, benedictionis tuæ imbre perfundas: & fructus terræ tuæ usque ad maturitatem perducas: Tribuas quoque populo tuo, de tuis muneribus tibi semper gratias agere, ut fertilitate terræ

G

esuri-

94 BENE D I C T I O N E S.

esurientium animas bonis affluentibus repleas, & egenus & pauper laudent nomen gloriæ tuæ. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

B E N E D I C T I O
S E M I N U M.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

OREMUS.

TE Domine petimus ac rogamus, ut grana seminum frumenti, Siliginis, Hordei, Avenæ, ac aliorum cujuscunq; generis existant tuis oculis serenis, hilarique vultu respicere digneris. Sicut autem per Moysen famulum tuum populo tuo pollicitus es, dicens: Aperiet Dominus thesaurum suū optimum cœlum, ut tribuat pluviã terræ suæ in tempore suo, benedicetq; cunctis operibus manuum tuarum, ita oramus Domine, ut nobis misericorditer præstes auxiliū gratiæ tuæ, & super hæc seminum grana benedictionem ✠ tuam benignus effundas, non ea volucres cœli furripiant, non turbo subvertat, nec vis tempestatis grandinumque ex arefcentia detruncet, nec aeris serenitas, aut inundatio pluvi-
alis

BENEDICTIONES. 95

alis exterminet, sed incolumia & superabundantia propter usum hominum, ad plenissimam maturitatem perducere digneris. Per Christum Dñ. nostrum, Am.

BENEDICTIO HERBARUM,

V. G. RVTHÆ, &c.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Bene ꝑ dic Domine Jesu Christe hanc Rutham, vel N. & infunde ei per tuam virtutem tuam sanctam benedictionem ꝑ cœlestem, ut quicumque ex ea subfumigatus fuerit, vel apud se eam habuerit, inimicus ei nocere non possit: in quibuscunque locis respersa fuerit, vel posita, ad salutem conducat: recedat & contremiscet diabolus, & fugiat, nec præsumat amplius illudere vel inquietare creaturas tuas, bene ꝑ dicaris igitur Rutha vel N, in nomine Domini nostri Jesu Christi, & Sanctæ Trinitatis, ut sis exterminatio diabolica, & omnium contubernalium ejus, ac quorumcunque morborum. Per eum qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem, Amen.

**BENEDICTIO ROSARIORUM
VEL CORONARUM.**

V. Adjutorium nostrum &c. R. Qui fecit, &c.

V. Dominus vobiscum, R. Et cum Spiritu tuo.

G a

ORE.

96 BENEDICTIONES.

OREMUS.

OMnipotens & misericors Deus, qui propter nimiam charitatem, qua dilexisti nos, Filium tuum unigenitum Dominum nostrum IESUM Christum pro redemptione nostra de cœlis in terram descendere, & de Beatissimæ Virginis Mariæ utero, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti, ut nos eriperes de potestate diaboli: obsecramus immensam clementiam tuam, ut hæc Rosaria (vel Coronas) in honorem & laudem ejusdem genitricis Filii tui, ab Ecclesia tua fidei dicata benedicas & sanctifices, eisque tantam infundas virtutem Spiritus S. ut quicumq; ea secum honeste portaverit, atque in domo sua reverenter tenuerit, & devote usus fuerit, ab omni hoste visibili & invisibili semper & ubique in hoc sæculo liberetur, & in exitu suo a Beatissima Virgine Dei genitrice, tibi plenus bonis operibus præsentari mereatur. Per Dominum nostrum IESUM Christum, Amen.

Et benedictio Dei Omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, descendat super hæc Rosaria, (vel Coronas,) & maneat semper. R. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

BENE-

BENEDICTIONES. 97

BENEDICTIO VASORUM.

Ps. Adjutorium nostrum &c. R. Dominus vob. &c.

OREMUS.

Protector fidelium Deus, & subditorum pectorum habitator, quæsumus, ut serenis oculis tuæ pietatis hæc vasa ita beneddicere digneris, ut super ea descendat gratiæ tuæ larga benedictio, ut utensibus per gratiam tuam mereantur effici munda & salubria. Per Dominum nostrum, &c. Amen.

Aspergit aqua benedicta.

BENEDICTIO RETIS.

Ps. Adjutorium, &c. Ps. Dominus vobiscum &c.

OREMUS.

Quæsumus Pater omnipotens, æternæ Deus, ut mittere digneris benedictionem tuam sanctam in istud rete, quod benedicimus in sancto tuo nomine, & Filii tui Domini nostri Jesu Christi, & Spiritus Sancti, quemadmodum benedicere dignatus es Sanctorum Apostolorum tuorum Rete, cum dixisti eis: Mitte in dexteram navigii rete, & invenietis, impletumque est multitudine piscium: fac nos, non propter nostra merita, sed propter tuam clementiam

98 BENEDICTIONES:

adjuvare digneris de tua gratia, ut de tuis donis tibi semper gratias agamus, qui es benedictus in secula seculorum, Am.

Aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO CONTRA
AVES, VERMES, MVRES,

Vel alia animalia, Fructus, Terram,
Aguas, vastantia.

Ps. Adjutorium nostrum &c. R. Qui fecit &c.

Ps. Dominus vobiscum. R. Et cum Spiritu tuo.

PReces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi, ut qui iuste pro peccatis nostris affligimur, & hanc Avium, Vermium, Murium, &c. persecutionē patimur, pro tui nominis gloria ab ea misericorditer liberemur, ut procul per tuam potentiam expulsi nulli noceant: & hos Campos, Agros, Vineas, Aquas, &c. in tranquillitate & quiete dimittant: quatenus ex eis surgentia & opera tuæ Majestati deserviant, & nostræ necessitati subveniant. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

OREMUS.

Omnipotens sempiternus Deus, omnium bonorum remunerator, & peccatorum maximus miserator, in cujus nomine omnia genua flectant, cœlestia,
ter-

BENEDICTIONES. 99

terrestria, & infernalialia: tua potentia nobis peccatoribus omnipotenter concede, ut quod de tua misericordia confisi agimus, per tuam gratiam efficacem consequamur effectum: quatenus hos pestiferos Vermes, Mures, &c. per nos seruos tuos maledicendo maledicas, segregando segreges, exterminando extermines, ut per tuam clementiam ab hac peste liberari gratiarum actione Majestati tuæ libere referamus. Per Dominum Iesum Christum Filium tuum, &c. R. Amen.

Sequitur Exorcismus.

EXorcizo vos pestiferos Vermes, Mures, Aves, &c. Per Deum ꝑ Patrem Omnipotentem, & Iesum ꝑ Christum Filium ejus, & Spiritum ꝑ Sanctum ab utroq; procedentem: ut confestim recedatis ab his Campis, Vineis, Agris, &c. nec amplius in eis habitetis, sed ad ea loca transeat, in quibus nemini nocere possitis; jussu Omnipotentis DEI, & totius curiæ cælestis, & Ecclesiæ sanctæ DEI, vos maledicentis: Ut quocumque ieritis. sitis maledicti, deficientes de die in diem, in vos ipsos, & decrescetes, & quatenus reliquæ de vobis nullo in loco inveniantur, nisi necessariæ ad salutem & usum humanum. Quod præstare dignetur, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem, Amen.

100 BENEDICTIONES.

BENEDICTIO IN PESTE ANIMALIUM.

Primo Animalia aspergantur aqua benedicta, postea dicatur :

V. Adjuvatorum nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit cælum & terram.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

Misericordiam tuam Domine supplices exoramus, ut hæc animalia, quæ gravi infirmitate vexantur, in nomine tuo atque tuæ benedictionis virtute sanentur. Extingvatur in eis omnis diabolica potestas, & ne ulterius ægrotent, tu eis Domine sis remedium sanitatis & defensio vitæ. Per Dominum nostrum Iesum Christum, &c. Amen,

BENEDICTIO ITER INGREDIENTIUM.

Sacerdos super genuflexos dicat totum Itinerarium: in Versibus autem & Responsoriis ac Orationibus voce primæ personæ proferat in tertia persona, singulari, si una, aut plurali, si plures benedicit. Qui modus servandus cum iis, qui peregrinantur ad loca sacra: in fine Itinerarii adjungatur Oratio sequens:

Exau.

EXaudi Domine preces nostras, & iter famulorum tuorum propitius comitare, atque misericordiam tuam. sicut ubique es, ita ubique largire, quatenus a cunctis adversitatibus tua opitulatione defensi, gratiarum tibi referant actionem. Per Christum Dominū nostrum, Amen. Pax & benedictio † Dei omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritus S. descendat super vos & manent semper, Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO COMMUNIS.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℞. *Qui fecit cælum & terram.*

℣. *Dominus vobiscum.*

℞. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

Creator & Conservator humani generis, dator gratiæ spiritualis, largitor æternæ salutis, tu Domine mitte Spiritum S. tuum, cum superna benedictione † super hanc creaturam N. ut armata virtute cœlestis defensionis, illi qui ea fruuntur, proficiat ad corporis & animæ salutem ac tutelam. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

102 BENEDICTIONES.

PRECES AD REPELLENDAM
TEMPESTATEM.

*Pulsantur Campana, & qui adesse possunt, in
Ecclesiam convocatis, dicuntur Litanie ordinariæ,
in quibus his dicitur: A fulgure & tempestate,
&c. & post Litanias Oratio Dominica.*

PSALMUS 147.

Lauda Jerusalem Dominum, lauda DEUM
tuum Sion, &c.

*¶ Adjuvatorum nostrum, &c. R. Qui fecit ca-
elum & terram. ¶ Ostende nobis Domine misericor-
diam tuam. R. Et salutare tuum da nobis. ¶ Ad-
juva nos Deus salutaris noster. R. Et propter glori-
am nominis tui Domine libera nos. ¶ Nihil profi-
ciat inimicus in nobis. R. Et si ius iniquitatis non
opponat nocere nobis. ¶ Fiat misericordia tua Do-
mine super nos. R. Quemadmodum speravimus in
te. ¶ Salvum fac populum tuum Domine. R. Et be-
nedic hereditati tuae. ¶ Non privabis bonis eos, qui
ambulant in innocentia. R. Domine Deus virtu-
tum, beatus homo, qui sperat in te. ¶ Domine ex-
audi, &c. R. Et clamor &c. ¶ Dominus vobis-
cum. R. Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

DEus, qui culpa offenderis, pœniten-
tia placaris, preces populi tui suppli-
cantis propitius respice, & flagella tuæ
iracundiæ, quæ pro peccatis nostris me-
remur, averte.

A domo tua, quæsumus Domine, spi-
rituales

BENEDICTIONES. 103

rituales nequitiae repellantur, & aerum discedat malignitas tempestatum.

Omnipotens sempiterne Deus, parce metuentibus, propitiare supplicibus, ut post noxios ignes nubium & vim procellarum in misericordiam transeat laudis, comminatio tempestatum.

Domine Jesu, qui imperasti Ventis & Mari, & facta fuit tranquillitas magna, exaudi preces familiae tuae, & praesta, ut hoc signo Crucis † omnis discedat saevitia tempestatum.

Omnipotens & misericors Deus, qui nos & castigando sanas, & ignoscendo conservas: praesta supplicibus tuis, ut & tranquillitatibus optatae consolationis laetemur, & dono tuae pietatis semper utamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

MALEFICIORUM

Et Incantationum Depulsio.

Igitur Sacerdos depulsurus ejusmodi maleficia, firma fide & integritate vitae praeditus esse, & vel pridie tantum jejunare, ipsa vero die depulsionis, Missam accommodatam negotio, celebrare prius debet. **Ac in templo quidem veste lineae & stola,**

104 BENE DICTIONES.

& stola, extra templum autem stola tantum amictus, & incantatum sive maleficio affectum hominem vel animalia ante se habens, aut si locus incantatus est, in eo stans, parata aqua & thure, vel herbis benedictis, devote sic oret :

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum & terram.

Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson.

Pater noster. Ave Maria. Credo.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS Cœlorum, terræ, maris, & omnium quæ in eis sunt, Conditor & Moderator: qui Satanam extollentē sese adversus mentem tuam, una cum asseclis ipsius, sicut fulgura de cœlo præcipitasti: & ministrorum ejus Magorum Pharaonis, Moyse servo tuo resistentium incantationes & maleficia inefficacia redidisti: te supplices oramus, ut incantationes, præstigia, & maleficia huic famulo tuo (huic famulæ, vel huic loco, vel his creaturis) improba fraude dæmonum, (meritis peccatorum nostrorum fortassis) intenta: & inflicta omnipotenti virtute tua, & clementi bonitate dimoveas, avertas, & iti-

BENEDICTIONE S. 105

& itidem inefficacia reddas, quo tyrānide eorum liberati, tibi Domino Deo nostro expeditius serviamus, & nomen sanctum tuum studiosius celebremus, Per Dominum nostrum &c. Amen.

OREMUS.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui de sinu Patris in terras descendisti, ut opera diaboli dissolveres, et discipulis tuis dedisti potestatem calcandi serpentes & scorpiones: te supplices precamur, ut eos ipsos antiquos serpentes atq; dracones diabolos, qui in hoc famulo tuo (hac famula tua, vel in loco, vel in his creaturis tuis) tyrānidem sibi usurpant, pedibus familiæ tuæ potenter subjicias, & opera eorum, quæ adducti incantationibus & maleficiis hominis mente corrupti & sibi dediti, in perniciem servi tui, (vel servorum tuorum,) machinantur et exercent, divina clementia et virtute tua dissolvas, et inefficacia reddas. Qui cum eodem Patre tuo et Spiritu Sancto Deus unus regnas in sæcula sæculorum, Am.

EXORCISMUS.

Exorcizo & adjuro vos maledicti diaboli, quicumque & quotquot estis; qui ad ducti incanta-

106 BENEDICTIONES.

incantationibus, maleficiis & nefariis artibus hominis vobis additi, hominem hunc, vel locum hunc, (vel has Dei creaturas,) perniciose vexatis & exagitatis: ut hinc statim cum omnibus præstigiis & maleficiis vestris discedatis, nec ullam vobis deinceps potestatem in hunc hominem [vel hunc locum, vel in has Dei creaturas] usurpetis. Hoc autem non mea virtute vel meritis vobis præcipio: sed in nomine Dei Omnipotentis, Patris, † & Filii, † & Spiritus † Sancti: & in virtute Sanctæ † Crucis, & mortis Christi Domini nostri, per quam potestas omnis tenebrarum & tyrannis vestra in homines & omnes creaturas Dei enervata & exinanita est. Recedite ergo, & fugite hinc illico, & date locum Dei potentæ, dissolventis opera vestra maligna, per immensam misericordiam suam, increpet in vos digitus Dei, qui Magorum Pharaonis incantationes inefficaces reddidit, & cujus virtutem tunc agnovistis, cum Pauli Apostoli imperio vim vestram in Elymam, magnum mancipium vestrum (ad cujus nutum multis nocebatis) convertistis, & cum in Sanctam Justinam, incantante, & vos urgente Cypriano, nihil profecistis. Sit super vos nunc etiam terror Dei Omnipotentis, qui vos in ignem æternam præcipitatus est. Pater, † & Filius, † & Spiritus † Sanctus, Amen.

*His distis aspergatur homo, vel locus, vel
jumentis*

BENEDICTIONES. 107

*jumenta, & pecudes incantata & malificata
aqua benedicta: & suffitu thuris vel herbarum
benedictarum lustrentur, sive incensentur.*

MODUS. THURIFICATIONIS

In primis Vesperis FESTI.

Thurificatio Altarium fit tantum in primis Vesperis Festorum solemnium. & quidem talimodo: ad canticum Magnificat, Officians, post verba dicta ab alio: Jube Domine benedicere; respondet, imposito incenso a se in thuribulum, & benedicendo illud in forma Crucis: Incensum istud dignetur Dominus benedicere, & in odorem suavitatis accipere. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deinde accedat ad Altare, ibique accepto a Ministris thuribulo, facta reverentia, facit cum thuribulo tres ductus in formam Crucis: primo in medio Altaris, postea in parte Evangelii, dicendo:

Dirigatur Domine Oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: elevatio manuum meorum Sacrificium vespertinum. Rediens ad medium Altaris, elevet thuribulum modice super Altare, & tenendo prosequatur: Incensum istud ascendat ad te Domine, & descendat super nos misericordia tua. Per Christum Dominum nostrum, Amen. Tunc Officians osculatus Altare, recedit.

CONDU:

CONDUCTUS FUNEBRALIS
MINOR.

Defuncto aliquo, Sacerdos superpelliceo & stola lugubri indutus, & comitatu instructus, ordinata cum Cruce Processione ad Corpus Defuncti in silentio accedit. Vbi defunctus aspergitur aqua benedicta, procedente Processione cum Cruce.

Resp. Libera me Domine de viis inferni, qui portas æreas confregisti, et visitasti infernum, et dedisti ei lumen, ut viderent te, qui erant in pœnis tenebrarum, clamantes et dicentes: Advenisti Redemptor noster. Qui erant. etc.

Cum fuerit peruentum ad sepulchrum, canitur:

V. Qui Lazarum, &c. Quo finito genuflexus dicat:
Kyrie eleyson. Christe eleyson. Kyrie eleyson. Pater noster. Ave Maria.

Y. Et ne nos inducas. &c.

R. Sed libera nos. &c.

V. A porta inferni. *R.* Libera Domine animas eor.

V. Requiescant in pace. *R.* Amen. (rum.

Y. Domine exaudi. &c. *R.* Et clamor meus. &c.

Y. Dominus vobiscum. *R.* Et cum Spiritu tuo.

Deinde aspergendo profequitur.

OREMUS.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano corpori animam inspirare dignatus es: dum te iubente pulvis redit in pulverem,
cum

tum Imaginem tuam eidem corpori virtute resurrectionis tuæ reddendam, cum Sanctis & Electis tuis æternis sedibus præcipias sociari. Per Christum Dominum nostrum, Am.

Defuncto in tumulum demisso, Sacerdos aspergat illum aqua benedicta, & parvum terra iniiciendo dicat:

De terra formasti me Domine, & carne induisti me: resuscita me in novissimo die, Redemptor meus Domine.

In fine, dum perficitur sepultura, canitur:

Salve Regina, &c.

CONDUCTUS MAJOR.

Corpore defuncti ad Ecclesiam perlato, & in loco constituto, fiat Sacrum, quo finito, Officians deposita casula, indutus p. viali nigro, vadit ad severtum cum ministris deferentibus aspersorium & thuribulum: cum quibus ad caput defuncti consistens, dicit:

Non intres in iudicium cum servo tuo (famula tua) Domine quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum tribuatur ei remissio. Non ergo eum (eam) quæsumus tua iudicialis sententia premat, quem (quam) tibi vera supplicatio fidei Christianæ recommendat, sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere iudicium ultionis, qui (quæ) dum viveret, insignitus (insignita)

H

est

110   CONDVCTVS

est signaculo Sanctæ Trinitatis. Per
Christum Dominum nostrum, Am.

Deinde canitur Responsorium.

Credo quod Redemptor meus, &c.

*Si in vigiliis recantatum est, substituaturs sequens
Responsorium.*

Subvenite Sancte DEI, occurrite An-
geli Domini, suscipientes animam eius,
offerentes eam in conspectu Altissimi,
suscipiat te Christus, qui vocavit te, & in
finem Abrahæ Angeli deducant te: Su-
sipientes, &c.

Requiem æternā dona eis Domine, &
lux perpetua luceat eis, Offerentes, &c.

*Interea Prælati primo circumferetram, asper-
git aqua benedicta, & incensat.*

Quo finito dicat flexis genibus:

Kyrie eleyson. Christe eleyson, Kyrie
eleyson. Pater noster, &c. Ave Maria

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi. ℞. Erue Domine animas eorum,

℣. Requiescant in pace. ℞. Amen.

℣. Domine exaudi, &c. ℞. Et clamor meus, &c.

℣. Dominus vobiscum. ℞. Et cum Spiritu tuo.

Deinde surgendo dicat:

OREMUS.

DEus, cui omnia vivunt, & cui non
pereunt moriendo corpora nostrū,

sed

sed mutantur in melius, te supplices deprecamur, ut quicquid anima famuli tui (famulæ tuæ) vitiorum tuæq; voluntati contrarium, fallente diabolo, aut propria iniquitate, aut fragilitate contraxit, tu pie & misericors indulgendo abluas, eamq; suscipi iubeas per manus sanctorum Angelorum tuorum, deducendam in sinum Patriarcharum tuorū: Abraham scilicet amici tui, & Isaac electi tui, atq; Iacob dilecti tui, unde fugit dolor, & tristitia, atque suspirium, ubi fidelium animæ felici iucunditate lætantur, & in novissimo magni iudicii de inter Sanctos & electos tuos eam facias perpetuæ gloriæ percipere portionem, quam oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quam præparasti Deus diligentibus te. Per Christum D. N. Amen.

Postea Chorus canit Responsorium:

Qui Lazarum resuscitasti, &c.

Interea Sacerdos secundo circuit feretrum, aspergit, & incensat.

Quo finito:

Kyrie eleyson, &c. & reliqua ut supra.

OREMUS.

FAC quæsumus Domine, hanc famulo tuo defuncto misericordiam, ut factorum

H₂

rum

112 **CONDUCTVS PARVUL.**
rum suorum in pænis non recipiat vicē,
quā tam in votis tenuit voluntatem. Et
quia hic illum vera fides iunxit. fidelium
turmis illic eum tua miseratio societ An-
gelicis Choris. Per Christum Dominum
nostrum, Am.

*Aspergat Sacerdos feretrum aqua benedicta, &
thuribulo incenset in modum Crucis, & sic effertur
ad tumulum defunctus, Choro interim cantante:*

Libera me Domine, &c.

Reliqua perficiuntur, ut supra in minori Conductu.

CONDUCTUS PARVULORUM, BAPTIZATORUM.

Ante usum rationis defunctorum.

*Sacerdos cum Processione veniens ad corpuscu-
lum, aspergat illud aqua benedicta, & incenset, de-
inde alternatim dicat cum ministris Psalmum 120.
Leuavi oculos meos in montes, &c.*

*Postea effertur parvulus, cum cantu Psalmi 121.
Letatus sum in his quæ dicta sunt mihi, &c. vel:
Laudate pueri Dominum, &c.*

*Circa sepulchrum dicant alternatim Psalmum 130.
Domine non est exaltatum, &c. vel: Domini est
terra plenitudo eius, &c. Psalm. 23.*

Post hæc dicit cum reliquis genu flexus:

Kyrie eleyson. Christe eleyson.

Kyrie eleyson. Pater noster, &c.!

Secreto.

¶ Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

BENEDICTIO VEXILLI. 113

*℣. Me autem propter innocentiam suscepisti.
℞. Et confirmasti me in conspectu tuo aeternum.
℣. Dominus vobiscum. ℞. Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens & mitissime Deus, qui omnibus parvulis renatis fonte Baptismus, dum migrant a sæculo, sine ullis eorum meritis, vitã illico largiris æternam, sicut animæ huius Parvuli hodie credimuste fecisse: fac nos, quæsumus Domine, per intercessionem Beatæ Mariæ semper Virginis, & omnium Sanctorum tuorum, hic purificatis tibi mentibus famulari, & in paradiso cum Parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum, ℞. Amen.

Immisso in sepulcrum corpusculo, & aqua benedicta asperso, canitur: Salve Regina, &c.

BENEDICTIO VEXILLI.

*℣. Adjutorium nostrum &c. ℞. Qui fecit &c.
℣. Dominus vobiscum. ℞. Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne Deus, qui es cunctorum benedictio, & triumphantium fortitudo, respice propitius ad preces humilitatis nostræ, & hoc vexillum, quod bellico usui præparatum est, cœlesti benedictione sanctifica, ut contra adversarias & rebelles nationes sit validum, tuoque munimine circumspectum, sitque inimicis
Christi

114 ORATIO POST ASPERS.

Christiani populi terribile atque in te confitentibus solidamentum & certa fiducia victoriae. Tu enim es Deus, qui conteris bella, & caelestis praesidii sperantibus in te praestas auxilium. Per unicum Filium tuum Christum Dominum nostrum, qui tecum vivit & regnat, &c.

Aspergatur aqua benedicta.

Tradens Vexillum, dicit:

Accipe Vexillum caelesti benedictione sanctificatum, sitque inimicis populi Christiani terribile: & det tibi Deus gratiam, ut ad ipsius nominis honorem cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumis & securus. *Deinde dat illi osculum pacis, dicens: Pax tibi, &c.*

FORMA INSCRIBENDI BAPTIZATOS. §

Anno Domini Die Mensis Ego N. Sacerdos huius Ecclesiae S. N. civitatis *vel* loci N. baptizavi infantem Dei natum *vel* natam ex N. & N. conjugibus huius Parochiae, *vel* S. N. & ex tali patria & familia, cui impositum est nomen N. Patrini fuerunt N. Filius N. ex Parochia seu loco N. & N. coniux N. Filia N. ex Parochia seu loco N.

ORATIO *propria post aspersionem aquae super populum diebus Dominicis expeditam.*

OREMUS.

Praesta nobis, quaesumus Domine, haec aqua aspersis sanitatem corporis, integritatem mentis, tutelam salutis, securitatem spei, corroboracionem fidei. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

INDEX

INDEX.

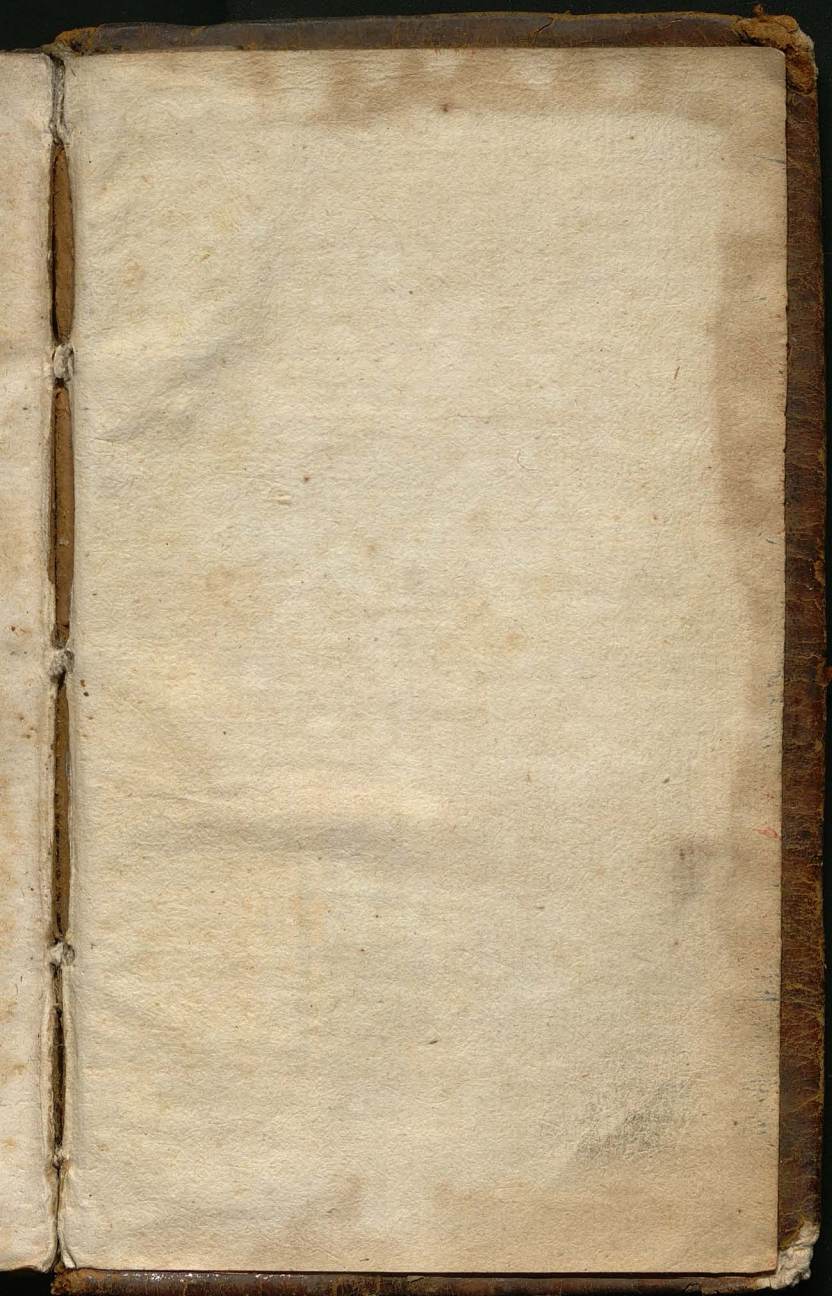
Eorum, quæ in hoc Rituali continentur.

A gni Paschalis benedictio.	82
Aquarum & fluminum benedictio.	92
Aquæ benedictæ efficiendi ratio.	59
Avenæ benedictio in Festo S. Stephani.	77
Auri, Thuris & Myrrhæ bened. in Festo Epiph.	79
Baptismalis fontis extra Sab. Pasch. &c. bened.	63
Baptismalis aquæ benedictio, quando in necessitate ex fonte haberi non potest	4
Baptismo servientis salis benedictio.	3
Baptismi Parvulorum ordo.	5
Ratio supplendi omissa super Baptizatum.	17
Baptizatos inscribendi forma.	114
Benedictionum regulæ generales.	58
Benedictio post partum.	37
Benedictio communis.	101
Candelarum benedictio extra Festum Purific.	81
Cibi aut potus communis benedictio.	86
Communione Sacræ extra Missam administr.	40
Communio infirmorum	43
Conductus minor.	108
Conductus maior.	109
Conductus Parvulorum.	112
Denuntiationis faciendæ forma.	33
Domus benedictio.	89
Domus novæ benedictio.	87
Extremæ unctionis Sacramenti administratio.	47
Fructuum novorum benedictio	86
Frugum & Vinearum benedictio.	93
Herbarum in Festo Assumpt. B. V. M. benedict.	70
Incensi cuiuslibet benedictio.	80
In infirmorum visitatione observanda.	54

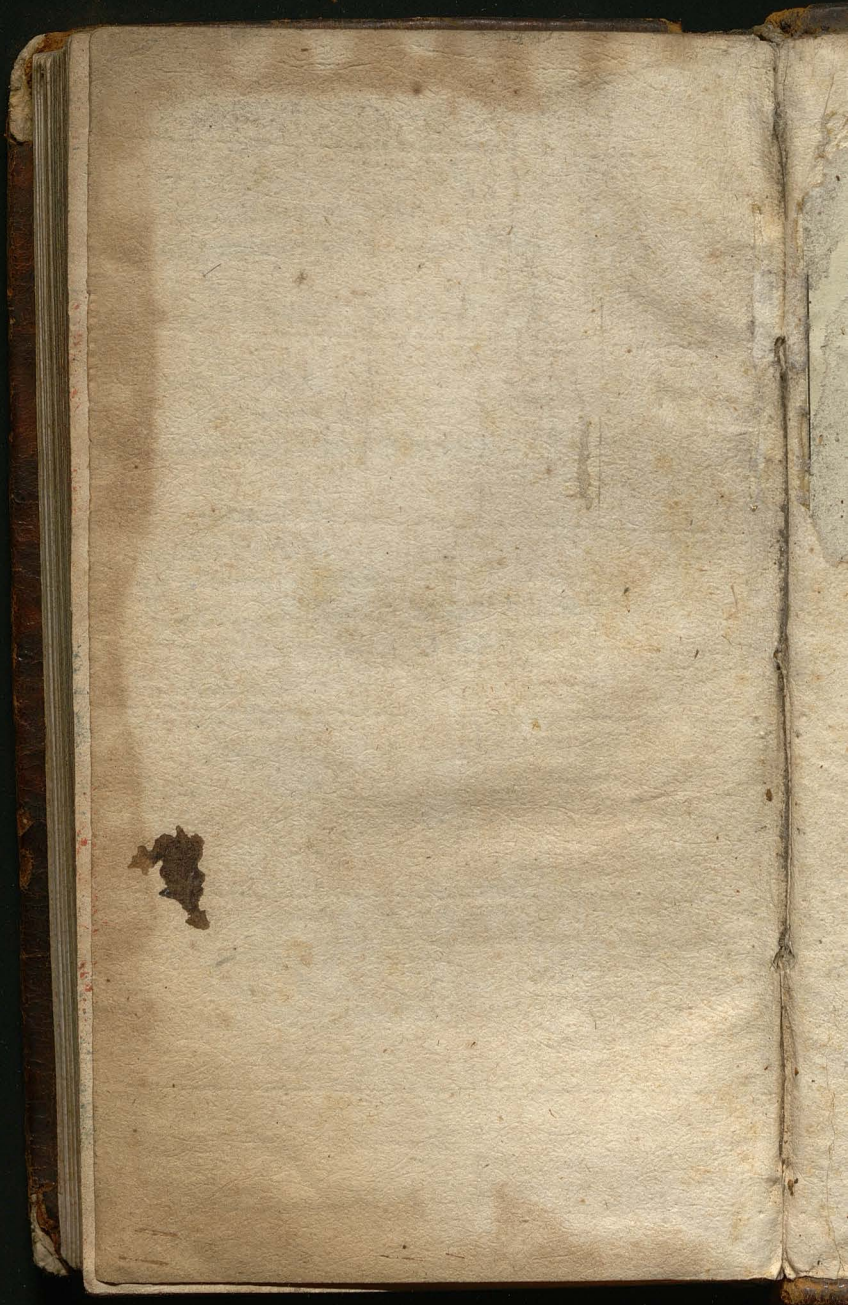

Infirmorum animalium benedictio.	100
Introductio mulieris post nuptias.	34
Iter ingredientium benedictio.	100
Lacticinorum benedictio	84
Linteaminum Sacrorum &c. reconciliatio.	67
Loci benedictio.	90
Maleficiorum depulsio.	103
Matrimonii Sacramentum.	23
Matrimonii Sacramentum celebrandi ratio.	24
Matrimonio junctos inscribendi forma.	32
Navis benedictio.	91
Nupt. bened. absq; missa pro sponso & sponfa.	30
Olei simplicis benedictio.	84
Oratio post aspers. aquæ bened. diebus Dom.	114
Ovorum benedictio.	82
Panis benedictio pro infirmis.	83
Panis & aquæ benedictio in Festo S. Agathæ.	74
Pœnitentiæ Sacramenti administratio.	20
Processio in Ascensione Domini.	68
Processio in Pentecosten.	69
Retis benedictio.	97
Rosariorum aut Coronarum benedictio.	95
Ruthæ aliarumque herbarum benedictio.	ibid.
Seminum benedictio.	94
Tempestatum repulsivæ preces.	102
Thalami benedictio.	91
Thurificationis modus in primis Vesp. Festi.	107
Vasorum benedictio.	97
Vastantium fructus, terram, &c. vermium, avium, &c. sublativa benedictio.	98
Vini alteriusq; potus benedictio in festo S. Joan. Evang.	78
Vexilli benedictio.	113

Biblioteka Jagiellońska

stdr0009334

